

ΧΡΙΣΤΟΣ ΙΩΑΝ. ΚΩΝΣΤΑΣ

**ΜΑΧΗΤΕΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΓΟΝΑΥΠΛΙΑ**

**ΑΘΗΝΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2020**

**Μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας από την
Αργοναυπλία**

Χρίστος Ιωάν. Κώνστας

Christos_konstas@yahoo.com

Αθήνα Ιανουάριος 2020

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Ξεκίνησα την καταγραφή των μαχητών του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας (Δ.Σ.Ε.), που κατάγονται από πόλεις και χωριά της ΑργοΝαυπλίας, με την πεποίθηση πως θα ήταν εύκολο να εντοπίσω σε κάθε μικρό ή μεγάλο οικισμό ανθρώπους που θα μπορούσαν να με βοηθήσουν τουλάχιστον στον προσδιορισμό των ατομικών στοιχείων τους. Δεν υπολόγισα, όμως, τον παράγοντα χρόνο, τον χρόνο που πέρασε από τότε, από την έναρξη, δηλαδή, του εμφυλίου πολέμου. Οι άνθρωποι που θα είχαν άμεση γνώση, που θα είχαν βιώσει τα γεγονότα του εμφυλίου και θα μπορούσαν να δώσουν κάποιες πληροφορίες έχουν ήδη φύγει, ενώ οι νεώτεροι, έχω την εντύπωση, πως αρνούνται, για δικούς τους ίσως λόγους, να προσεγγίσουν εκείνη την εποχή. Αυτό δεν σημαίνει πως δεν συνάντησα και ανθρώπους με γνώση και διάθεση να μεταδώσουν οποιαδήποτε μικρή ή μεγάλη πληροφορία. Όμως ούτε και η προσφυγή σε διάφορα αρχεία και συλλογές ήταν ικανοποιητική. Έτσι, η μέχρι τώρα προσπάθειά μου έχει πολλές ελλείψεις και κενά. Για το λόγο αυτό πρόκρινα να προχωρήσω σε ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ του υλικού που μέχρι σήμερα έχω συγκεντρώσει και να ζητήσω από γνωστούς και αγνώστους μου να με συνδράμουν στην καταγραφή των μαχητών του Δ.Σ.Ε., που κατάγονταν (γιατί οι ελάχιστοι ζώντες δεν αναιρούν τον κανόνα) από τις **Δημοτικές Ενότητες Ναυπλιέων, Ασίνης, Μιδέας, Τίρυνθας, Αργους, Λέρνας, Μυκηνών και Ν. Κίου.** Με την προσπάθειά μου αυτή προσδοκώ να διασώσω την μνήμη των ανθρώπων εκείνων ως ιστορικό γεγονός. Ίσως κάποιοι να προβάλουν αντιρρήσεις, σεβαστές οι θέσεις τους.

Όμως, θα πρέπει να λάβουμε όλοι μας σοβαρά υπόψη πως έχουν περάσει 70 χρόνια από τη λήξη της εμφύλιας αυτής σύγκρουσης και ο διαδραμών χρόνος νομίζω πως είναι αρκετός και ικανός να μας κάνει να συνδιαλεγόμαστε ελεύθερα και χωρίς πάθος, που τόσο το έχουμε ανάγκη. Ευχαριστώ εκ των προτέρων όσους διαθέσουν χρόνο τους για την ολοκλήρωση αυτού του εγχειρήματος.

Η επικοινωνία μπορεί να γίνει με τα επόμενα μέσα:

Κινητό τηλέφωνο: 6945959888

email: Christos_konstas@yahoo.com

**ΜΑΧΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΕΛΛΑΔΑΣ**

από τις πόλεις και τα χωριά της Αργολίδας

- 01. Άγιος Ανδριανός (Κατσίγκρι),**
- 02. Αμυδαλίτσα (Μπάρδι),**
- 03. Ανωφί,**
- 04. Άργος,**
- 05. Δένδρα,**
- 06. Λάλουκας,**
- 07. Λίμνες,**
- 08. Μάνεσι,**
- 09. Μιδέα (Γκέρμπεσι),**
- 10. Ντούσια – (Καλύβια Μετόχι – Βίλλα),**
- 11. Πουλακίδα,**
- 12. Φίχτια,**

Σκοτωμένοι ελεύθεροι σκοπευτές της ομάδας Μπαβελή στη θέση
Χάνια Φιχτίων στις 17-1-1949
Εφημερίδα ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ 18-1-1949

Αγ. Ανδριανός(Κατσίγκρι)

Τις βραδυνές ώρες της 18^{ης} Οκτωβρίου 1948 ομάδα 10 περίπου μαχητών του Δ.Σ.Ε. εμφανίστηκαν στο Κατσίγκρι και συγκέντρωσαν στην πλατεία του χωριού όσους νέους βρήκαν στα καφενεία και στους δρόμους. Από κατάλογο καλούσαν νεαρά άτομα από το χωριό και επιστράτευσαν επτά (7). Τη στρατολογία είχαν προετοιμάσει ο Γεώργιος Κωνσταντίνου Βλάσσης και η Ουρανία Ανδριανού Παπαμάρκου, κάτοικοι Κατσίγκρι, που πήγαν εθελοντικά μαζί τους, σύνολο, δηλαδή εννέα (9).

Μαχητές του ΔΣΕ από τον Αγ. Ανδριανό (Κατσίγκρι)

1. Βλάσσης Γεώργιος του Κωνσταντίνου, εθελοντής, δεν γνωρίζουμε βαθμό ή ειδικότητα. Σκοτώθηκε στη σπηλιά Βολιμήρι Φιχτίων 6-7 περίπου μήνες από την κατάταξή του σε σύγκρουση της ομάδας του με χιτομάϋδες πιθανόν στις 15-1-1949.

2. Καραγιάννης Ευάγγελος του Γεωργίου, επιστρατευμένος. Από τον κατάλογο κάλεσαν τον αδελφό του Χρήστο, που έλλειπε και εκείνος φώναξε παρών και τον πήραν. Υπηρέτησε στην ομάδα του Δημητρίου Μπαβελή με την ειδικότητα του ελεύθερου σκοπευτή και σκοτώθηκε σε σύγκρουση με τη χωροφυλακή στην περιοχή Χάνι Φιχτίων στις 17-1-1949¹, ενώ σύμφωνα με άλλη πληροφορία τον σκότωσε σε ένα χωριό της ορεινής Αργολίδας στρατιώτης

¹ Συνέντευξη του Θανάση Δήμα μαχητή του ΔΣΕ στον γράφοντα.

που είχε επιστρέψει με άδεια στο χωριό και τον βρήκε στο σπίτι του.

3. Καραγιάννης Παναγιώτης του Γεωργίου (Ντιρλαντάς), επιστρατευμένος. Παρουσιάστηκε στις αρχές και δικάστηκε από το στρατοδικείο κατά πληροφορίες μάλλον της Τρίπολης και αφέθηκε ελεύθερος.

4. Κατσιούρης Ανδριανός του Δημητρίου, επιστρατευμένος. Κάλεσαν από τον κατάλογο τον αδελφό του, Σωτήρη, ο οποίος έλλειπε και πήραν αυτόν. Με τους Τρίγκα Γεώργιο του Δημητρίου και Τσουρδίνη Ανδριανό του Γεωργίου 15-20 ημέρες μετά την επιστράτευσή τους κατάφεραν να αποδράσουν και παρουσιάστηκαν στις Αρχές.

5. Παπαμάρκου Δημήτριος του Μάρκου, επιστρατευμένος, ήταν μάχιμος. Τον συνέλαβαν στο Ταΰγετο, όπου 40 περίπου μαχητές βρίσκονταν σε μια σπηλιά, που είχε δύο ανοίγματα και για να τους υποχρεώσουν να βγουν, οι στρατιώτες έκαψαν θειάφι. Ένας ΜΑΥ επιχείρησε να τον σκοτώσει, αλλά τον έσωσε ο επικεφαλής επιλοχίας Κατσιγιαννης Αυγουστής από τα Ιρια της Αργολίδας. Παραπέμφθηκε στο στρατοδικείο και αφέθηκε ελεύθερος.

6. Παπαμάρκου Ουρανία του Ανδριανού, πήγε εθελοντικά. Δεν γνωρίζουμε ειδικότητα ή βαθμό που τυχόν της απόδόθηκαν. Μάλλον παραδόθηκε στον εθνικό στρατό σ' ένα χωριό του Πύργου, όπου ο Γιάννης Οικονόμου από το Αραχναίο, που τη γνώρισε, εμπόδισε κάποιον που αποπειράθηκε να την εκτελέσει. Δικάστηκε από το στρατοδικείο της Τρίπολης και αφέθηκε ελεύθερη.

7. Τρίγκας Γεώργιος του Δημητρίου, επιστρατευμένος. Με τους Κατσιούρη Ανδριανό και Τσουρδίνη Ανδριανό 15-

20 ημέρες μετά την επιστράτευσή τους κατάφεραν να αποδράσουν και παρουσιάστηκαν στις Αρχές.

8. Τρίγκας Γεώργιος του Ιωάννου, επιστρατευμένος. Απόδρασε από το Τουρνίκι και παρουσιάστηκε στις Αρχές. Παραπέμφθηκε στο στρατοδικείο και αφέθηκε ελεύθερος.

9. Τσουρδίνης Ανδριανός Γεωργίου, επιστρατευμένος. Από τον κατάλογο κάλεσαν τον αδελφό του Ευάγγελο, ο οποίος δεν παρευρίσκετο και φώναξε εκείνος παρών και τον πήραν. Με τους Κατσιούρη Ανδριανό του Δημητρίου και Τρίγκα Γεώργιο του Δημητρίου 15-20 ημέρες μετά την επιστράτευση κατάφεραν να αποδράσουν και παρουσιάστηκαν στις Αρχές.

Τις πληροφορίες αυτές μου έδωσε ο Νίκος Κων. Παπαμάρκου από τον Άγιο Ανδριανό σε προσωπική συνέντευξη, που υπάρχει στο αρχείο μου στις 17 & 23/5/2016. Με βεβαίωσε επίσης, σε παρατήρησή μου, γιατί δεν καταδικάστηκε από το στρατοδικείο κανένας από τους μαχητές του ΔΣΕ, πως η βοήθεια των συγχωριανών τους ήταν ολοκληρωτική και ποικίλη. Μπράβο τους!

Οι δημόσιες ευχαριστίες μου προς το Νίκο Παπαμάρκου, έστω και μετά θάνατο, είναι χωρίς περιορισμό.

Αμυγδαλίτσα (Μπάρδι)

Τις απογευματινές ώρες της 28^{ης} Σεπτεμβρίου 1948 στρατιωτικό τμήμα του Δ.Σ.Ε. με επικεφαλής τους Γιάννη Δημ. Παπαγεωργόπουλο (Κουτούλη) από το Γκέρμπεσι και τον Γιάννη Παπαϊωάννου του Γεωργ. από την Αμυγδαλίτσα μπήκε στο χωριό με σκοπό να επιστρατεύσει νέους μαχητές. Δεν κάλεσαν σε συγκέντρωση τους κατοίκους του χωριού, όπως συνήθιζαν, αλλά ανά δύο οι μαχητές επισκέφθηκαν τα σπίτια που τους είχαν υποδείξει, προφανώς από κατάλογο και επιστράτευσαν όσους βρήκαν. Το τμήμα ακολούθησε κατά την επιστροφή τη συνηθισμένη διαδρομή Ντούσια, ναός της Παναγίας Προσύμνης, Μυκήνες, κάτω από το γεφύρι της σιδηροδρομικής γραμμής, Μαλαντρένι, Τάτσι (Εξοχή).

Μαχητές του ΔΣΕ από την Αμυγδαλίτσα (Μπάρδι).

1. Βλάχος Ιωάννης του Μιχαήλ (Μώκος), επιστρατευμένος. Τραυματίστηκε στην κοιλιακή χώρα κατά την προσβολή του Άργους. Σχετικά διηγείται ο συμμαχητής του Γιώργης Κορίλης από τα Δένδρα, «Ήτανε ο Γιάννης Βλάχος, ο Μώκος από το Μπάρδι, αυτός τραυματίστηκε στην κοιλιά, στο Άργος, με τόση βρώμα, σκυλίσια ζωή, ο ανθρωπος είναι θερίο, έκανε αλλαγές και τέτοια, άμα έβλεπες τη γάζα, μαύρα όλα και έζησε». Τον συνέλαβε ο εθνικός στρατός, κατάδικάστηκε από το Στρατοδικείο σε θάνατο κατά πλειψηφία 3-2 και δεν τον εκτέλεσαν.

2. Βλάχος Κωνσταντίνος του Παναγιώτη (αδελφός του Μαρνέρι), επιστρατευμένος, σκοτώθηκε σε μάχη.

3. Κακούρος Γεώργιος του Ευαγγέλου (Ντόρος), εθελοντής. Κατατάχθηκε στον εθνικό στρατό στην Κόρινθο. Με τους συστρατιώτες του Κωνσταντίνο Γεωργίου Γιαννάκο από το Γκέρμπεσι, Δημήτρη Κωτσαρίδη από το Άργος και Φίλιππο Αλμπάνη φοιτητή της ιατρικής από την Κόρινθο ή το Λουτράκι λιποτάκτησαν. Εφυγαν από το στρατόπεδο της Κορίνθου και κατέβηκαν στην Αμυγδαλίτσα, όπου συνάντησαν τους μαχητές Φίλιππο Ρέππα και Μιχάλη Μειδάνη, που τους οδήγησαν στην ορεινή Αργολίδα και κατατάχθηκαν στον Δ.Σ.Ε. Μετά τη διάλυση της Μεραρχίας Πελοποννήσου και οι τέσσερις κατέβηκαν στην Αμυγδαλίτσα και κρύβονταν σε δύο καταφύγια, που είχαν φτιάξει στις περιοχές Φίζι και Μπρακά και τους τροφοδοτούσε η μητέρα του Γεωργίου Κακούρου. Στις 21 Μαρτίου 1949 απόσπασμα χωροφυλακής υπό τον ανθυπασπιστή Κωνσταντίνο Χριστάκη επικουρούμενο από χιτομάϋδες κύκλωσε το καταφύγιο. Τον Κωνσταντίνο Γιαννάκο τον σκότωσαν έξω από το καταφύγιο και τους άλλους τρεις μετά τη σύλληψή τους τους σκότωσαν στη δυτική είσοδο του χωριού.

4. Κακούρος Δημήτριος του Ευαγγέλου, επιστρατευμένος. Φύλαγε τα πρόβατα του θείου του Δημητρίου Παπαγεωργόπουλου από το Γκέρμπεσι. Όταν οι αντάρτες ήρθαν στις 28 Ιουλίου 1948 στο Γκέρμπεσι για επιστράτευση ο μαχητής Γιάννης Παπαγεωργόπουλος συνοδευόμενος από τον λοχαγό Γιάννη Παππά πήγε στο σπίτι του να ιδεί τον πατέρα του, τον μπάρμπα Μήτσιο Κουτούλη. Ο Παππάς είδε το Μήτσιο και τον πήρε μαζί του, παρά τις προσπάθειες του Γιάννη Π. να τον διώξει. Καταδικάστηκε σε θάνατο μάλλον

από το έκτακτο στρατοδικείο Τρίπολης, όπου και τον εκτέλεσαν.

5. Κακούρος Σπύρος του Παναγιώτη (Τσούτας), επιστρατευμένος. Τον συνέλαβε αιχμάλωτο ο εθνικός στρατός και δικάστηκε από το έκτακτο στρατοδικείο Ναυπλίου. Όπως με πληροφόρησαν με τη μεσολάβηση κάποιων αφέθηκε ελεύθερος.

6. Παναγής Χρήστος του Αναστασίου, επιστρατευμένος. Στο Τάτσι (Εξοχή) που τους οδήγησαν σε κάποια μετακίνηση επικαλέστηκε σωματική του ανάγκη και κατάφερε να αποδράσει. Μάλλον ο ομοχώριός του Γεώργιος Κακούρος τον διευκόλυνε. Παρουσιάστηκε στην χωροφυλακή στο Άργος και τον άφησαν ελεύθερο. Παρέμεινε 5-6 μήνες στο Ναύπλιο ελεύθερος και επέστρεψε στο σπίτι του.

7. Παπαϊωάννου Βασίλειος του Αλεξάνδρου (Βασιλάγκας), επιστρατευμένος. Τον συνέλαβε ο εθνικός στρατός, καταδικάστηκε από στρατοδικείο σε 20 ετών κάθειρξη.

8. Παπαϊωάννου Γεώργιος του Ευαγγέλου (Μπόμπο), επιστρατευμένος. Παραδόθηκε στον εθνικό στρατό και τον έστειλαν ως ανήλικο στη Βασιλικές Τεχνικές Σχολές της Λέρου². Εμαθε την τέχνη του σοβατζή. Παρουσιάστηκε στο Έκτακτο Στρατοδικείο Τρίπολης, όπου κατέθεσε κάποιο έγγραφο από τη Σχολή της Λέρου και το δικαστήριο τον άφησε ελεύθερο.

² Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα. Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις, Θεμέλιο 2010. Τασούλα Βερβενιώτη: «Οι ανήλικοι μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού. Από τις φυλακές και τα στρατόπεδα συγκέντρωσης στις Βασιλικές Τεχνικές Σχολές Λέρου», σελ. 238-258.

9. Παπαϊωάννου Γιάννης του Γεωργίου (του Γεωργιάτση), εθελοντής. Ήταν διμοιρίτης στο λόχο του Γιάννη Παππά. Μετά τη διάλυση μάλλον τον συνέλαβαν και τον εκτέλεσαν στην Κόρινθο.

10. Παπαϊωάννου Γιάννης του Δημητρίου (Λόντος). Από αμέλειά του εκπυρσοκρότησε το οπλοπολυβόλο, που κρατούσε και σκοτώθηκε· τον θάψανε στα Μαζέϊκα.

11. Παπαϊωάννου Γιάννης του Παντελή, εθελοντής. Υπηρέτησε ως ελεύθερος σκοπευτής στην ομάδα του Δημητρίου Μπαβελή. Σκοτώθηκε σε σύγκρουση της ομάδας με τη χωροφυλακή στην περιοχή Χάνι Φιχτίων στις 17-1-1949.

12. Παπαϊωάννου Νικόλαος του Αλεξάνδρου (αδελφός του Βασιλάγκα), επιστρατευμένος. Δικάστηκε από στρατοδικείο και μάλλον απαλλάχτηκε.

13. Παπαϊωάννου Παναγιώτης του Ευαγγέλου (Μπόμπο), επιστρατευμένος, σκοτώθηκε.

Καταδιωκόμενοι – Αυτοαμυνήτες

Αποστόλης Λεωνίδα Διαλιάτσης και

Γιάννης Ευαγγέλου Κακούρος (του ΒαγγέληΚουφό).

Ξεκίνησαν από την Αμυγδαλίτσα να πάνε να παραδοθούν στον Σταθμό Χωροφυλακής Αγ. Τριάδας (Μέρμπακα). Στο δρόμο συνάντησαν τον πατριώτη τους και σκληρό δεξιό Γεώργιο Βασιλείου Κυμπούρη (Τούμπανο), που προσφέρθηκε να τους διευκολύνει στη χωροφυλακή· όταν όμως παρουσιάστηκαν είπε στους χωροφύλακες πως αυτός συνέλαβε αυτούς τους δύο αντάρτες. Δικάστηκαν από στρατοδικείο και αφέθηκαν ελεύθεροι.

Ανυφί

Στις 5 Αυγούστου 1948 λόχος του Γιάννη Παππά κατέβηκε στο Ανυφί με σκοπό να στρατολογήσει μαχητές. Στο Ανυφί ήταν εγκατεστημένοι η μάνα και ο αδελφός του Παππά, που τον έπεισαν, κυρίως, όπως λέγεται, η μάνα του, να μην προχωρήσουν στην στρατολογία, αφού σε περίπτωση στρατολογίας τόσο οι Αρχές όσο και το χωριό θα στρέφονταν έναντίον τους. Έτσι, ματαιώθηκε η στρατολογία στο Ανυφί. Συνέλαβαν τον Δημήτριο Μανωλόπουλο, από το Ανυφί, που ήταν ένοπλος ενταγμένος σε μονάδα ΜΑΥ και τον άφησαν ελεύθερο, αφού προηγουμένως του αφαίρεσαν τον οπλισμό. Την ημέρα εκείνη βρισκόμουν στο Ανυφί και όταν το βράδυ επιστρέψαμε στο σπίτι από το χωράφι με τον μπάρμπα Χρήστο Μητροσύλη και τα ξαδέρφια μου, συναντήσαμε έναν αντάρτη και έναν με πολιτικά ρούχα στη διασταύρωση, που βρισκόταν το βενζινάδικο του Δημητρίου Νικολάου (Μπάκα). Ο μπάρμπα Χρήστος τους χαιρέτισε και συνεχίσαμε το δρόμο μας. Αργότερα, όταν τρώγαμε, ήρθε στο σπίτι ένας αντάρτης και ζήτησε την Αναστασία Κορίλη από τα Δένδρα (Ντιέγκο), για την οποία γνώριζαν ότι δούλευε στα κτήματα το Μητροσύλη. Ο μπάρμπα Χρήστος του είπε πως δεν ήταν στο σπίτι του και ο αντάρτης έφυγε. Η Τασιώ, που ήταν εκεί και τρώγαμε όλοι μαζί, μόλις έφυγε ο αντάρτης πήδησε τη διαχωριστική μάντρα και πήγε στο σπίτι του παππά Διοφάνη Κυμπουρόπουλου για να αποφύγει την στρατολογία.

Άργος

Κωτσαρίδας Κωνσταντίνος, εθελοντής. Υπηρέτησε στην επιμελητεία με έδρα τα Λυκούρια. Μετά τη διάλυση κατέβηκε στα αρβανητοχώρια της Αργολίδας και κρύφτηκε στο καταφύγιο στην Αμυγδαλίτσα (Μπάρδι) με τους Γεώργιο Παπαϊωάννου, Κώστα Γιαννάκο από το Γκέρμπεσι και τον Φάνη Αλμπάνη από την Κορινθία. Στις 21-3-1949 απόσπασμα χωροφυλακής κτύπησε το καταφύγιο, τον συνέλαβαν και τον εκτέλεσαν στη δυτική είσοδο του χωριού.

Δένδρα

Τη στρατολογία στο Μάνεσι, στα Δένδρα και στην Πουλακίδα έκανε ο λόχος του Γιάννη Παππά ταυτόχρονα στα τρία χωριά στις 18 Σεπτεμβρίου 1948. Και στα Δένδρα ακολουθήθηκε ο ίδιος τρόπος συγκέντρωσης των νέων, όπως δηλαδή στο Μάνεση. Είχαν βάλει, δεν γνωρίζω ποιος είχε την πρωτοβουλία, μια συκωταριά στο φούρνο στο μαγαζί του Κώστα Ουλή (της σωφείραινας) και εκεί τους βρήκαν συγκεντρωμένους. Δεν τους πήραν όλους αλλά επιλεκτικά στρατολόγησαν τους επόμενους:

Μαχητές του ΔΣΕ από τα Δένδρα

1. Βλάχος Χρήστος του Αναστασίου³ (Τουρλής), επιστρατευμένος, υπάλληλος στην εκκλησιαστική σχολή Κορίνθου. Τον τοποθέτησαν στο υγειονομικό αλλά και διαφωτιστή στα χωριά της ορεινής Αργολίδας και Κορινθίας (Φρουσιούνα, Σκοτεινή κ.λ.π). Μετά τη διάλυση μαζί με άλλους πέρασε από τα Φίχτυα και πήγε στο κτήμα του ομοχωρίου του Γιώργη Ιωαννίδη (Μαρδίτση), ο οποίος τον συνόδευσε στην Αστυνομία στο Αργος, όπου παρουσιάστηκε «αυθορμήτως» στις 17 Ιανουαρίου 1949⁴. Σχηματίστηκαν δύο δικογραφίες σε βάρος του και δικάστηκε από τα Στρατοδικεία Ναυπλίου και Κορίνθου. Καταδικάστηκε σε θάνατο και από τα δύο στρατοδικεία με καταδικαστικές ψήφους 3 έναντι 2 και δεν τον εκτέλεσαν.

³ Αφήγηση του αδελφού του Δημ. Βλάχου.

⁴ Εφημερίδα ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2135/23-1-1949.

2. Κορίλης Γεώργιος του Ιωάννου (Ντιέγκος), επιστρατευ-

μένος, αγρότης. Στο σπίτι του στα Δένδρα πήγε ο Γιάννης Γεωργίου Παπαϊωάννου από το Μπάρδι και ζήτησε τον αδερφό του το Φάνη, που είχε υπηρετήσει στον ΕΛΑΣ, εκείνος όμως απουσίαζε και πήρε το Γιώργη. Μετά την εκπαίδευση στα έμπεδα (Τουρλάδα και Αγ. Νικόλαος περιοχής Κλειτορίας) εντάχθηκε μάχιμος στο λόχο του Λεωνίδα (Γεωργαντώνη). Δύο ημέρες μετά την άφιξή τους στο Τάτσι τους πήραν και πήγαν να κτυπήσουν τη Νεμέα (21-9-1948), χωρίς η ομάδα τους να πάρει μέρος στη μάχη. Εκεί συνάντησε και το Σωτήριο Δήμα από το Γκέρμπεσι, έκτοτε δεν τον ξανα συνάντησε. Πήρε μέρος στην απόπειρα αναγκαστικής στρατολογίας στη Ν. Επίδαυρο. Οι Επιδαυρίτες τους αντελήφθησαν και έφυγαν πυροβολώντας. Οι αντάρτες μπήκαν στο χωριό, δεν μπόρεσαν να πάρουν κανένα και αφού έκαψαν το Ειρηνοδικείο και πήραν ό,τι είχαν ανάγκη κυρίως φάρμακα και τρόφιμα, πήραν τον δρόμο της επιστροφής. Τη νύχτα χιόνισε· πέρασαν από τις Λίμνες, όπου χωρίστηκαν σε ομάδες και αφού έφαγαν στα σπίτια του χωριού, μέσα από το Μπερμπάτι και το νεκροταφείο των Μυκηνηών επέστρεψαν στη βάση τους. Ασθένησε σοβαρά και ο γιατρός του συνέστησε να πλησιάσει στο χωριό του. Ο Επίτροπος του Συγκροτήματος τον εφοδίασε με φύλλο πορείας και χωρίς ντουφέκι με ένα ξύλο για στήριγμα αρχίζει η οδύσσεια της επιστροφής Λυκούρια-Λίμνη-Φενεού-Γκιόζα-Καντήλα-Σκοτεινή-Μπογιατί-Αρτεμύσιο, όπου βρίσκει το λόχο του Παππά-Νεστάνη-Σαϊτά

(Γκιόζα)-Λαύκα-Καλιάνι, όπου κρύβεται και με τη βοήθεια κάποιου γηγενούς παραδίδεται στο στρατό στις 28-29 Ιανουαρίου 1949. Ακολουθώντας τον μετέφεραν στο Κιάτο-Κόρινθο και κατέληξε στο στρατόπεδο της Ποσειδωνίας στη βόρεια είσοδο του ισθμού της Κορίνθου προς το Λουτράκι. Είχε ήδη πάθει κρυοπαγήματα στα πόδια και όλους τους «κρυοπαγημένους» τους είχαν συγκεντρώσει σε μια σκηνή. Μετά τη θεραπεία τον έστειλαν ως ανήλικο στις Βασιλικές Τεχνικές Σχολές Λέρου, αλλά και εκεί ασθένησε και πάλι και επέστρεψε για θεραπεία σε διάφορα νοσοκομεία. Σχημάτισαν σε βάρος του δικογραφία και τον κάλεσαν στο στρατοδικείο, αλλά δεν παρουσιάστηκε, σύμφωνα με ενολή που του είχε δώσει ο διευθυντής της σχολής, ούτε ποτέ άλλοτε τον ενόχλησαν.

3. Ουλής Ανδρέας του Ιωάννου (Μαντάς), επιστρατευμένος, αγρότης. Όταν έφτασαν το Τάτσι τον απόλυσαν, ίσως με τη μεσολάβηση του Γιάννη Κώνστα από τη Μιδέα και επέστρεψε στα Δένδρα.

4. Ουλής Βασίλειος του Δημητρίου (Μπέτσιος), επιστρατευμένος, αγρότης. Εγκατέλειψε τη μονάδα του στο Τουρνίκι και παρουσιάστηκε στις Αρχές. Δικάστηκε από έκτακτο στρατοδικείο και αφού έμεινε φυλακισμένος 2-3 χρόνια απολύθηκε.

Λάλουκα⁵

Τον Σεπτέμβρη ή Οκτώβρη του 1948 ομάδα του Δ.Σ.Ε. κατέβηκε στο Λάλουκα για επιστράτευση. Δεν φαίνεται να υπήρχε κάποιο σχέδιο συγκέντρωσης των επιστρατευθέντων νέων, απλά οι μαχητές του ΔΣΕ πήραν όποιον νεαράς ηλικίας συνάντησαν στους δρόμους ή στα καφενεία.

Μαχητές του ΔΣΕ από το Λάλουκα

1. Δρούλιας Γεώργιος του Σπύρου, επιστρατευμένος, σκοτώθηκε στην Ευρωστίνα Κορινθίας⁶.

2. Κατσίλας Βασίλης του Δημητρίου, επιστρατευμένος, σκοτώθηκε.

3. Κουτροφίνης ή Κολέσης Ιωάννης του Δημητρίου⁷, εθελοντής, έφυγε όμως μαζί με τους άλλους από το Λάλουκα. Μέλος της ομάδας ελεύθερων σκοπευτών, πήρε μέρος στη σύλληψη του Άγγλου Kenneth Mathew, δημοσιογράφου και ανταποκριτή του BBC στην Αθήνα στις 11 Οκτωβρίου 1948 στον αρχαιολογικό χώρο των Μυκηνών⁸. Μετά τη διάλυση ήρθε στην περιοχή της Μιδέας στην ομάδα των Ρέππα-Λέκκα-Μειδάνη. Παρουσιάστηκε «αυθορμήτως» στην Υποδιοίκηση Χωροφυλακής Αργους. Καταδικάστηκε από τα στρατοδικεία Κορίνθου και Ναυπλίου σε θάνατο και τον εκτέλεσαν στο νεκροταφείο του Ναυπλίου στις 12 Ιουλίου 1949.

⁵ Αφήγηση Θεοδ. Τσίγκα.

⁶ Αφήγηση Κων. Δρούλια, αδελφού του μαχητή.

⁷ Αφήγηση Αναστ. ΚουτροφίνηςΚολέση.

⁸ Αφήγηση Θανάση Δήμα.

4. Μπαλάσκας Σπύρος του Παναγιώτη, επιστρατευμένος, ηλικίας 17 περίπου ετών και ασθενής μάλλον από καρδιακό νόσημα. Τον άφησαν ελεύθερο.

5. Πίκης Κώστας του Γεωργίου, επιστρατευμένος, ηλικίας 17 περίπου ετών και μετά από 23 ημέρες επέστρεψε στο χωριό του.

6. Τσίγκας Αναστάσιος του Κωνσταντίνου, επιστρατευμένος, αγρότης. Τον τοποθέτησαν στην επιμελητεία και άλλες βοηθητικές υπηρεσίες. Κατά την εκτέλεση κάποιας αποστολής εγκατέλειψε τη μονάδα του και παρουσιάστηκε στο Αστυνομικό τμήμα Ξυλοκάστρου. Στη συνέχεια τον μετέφεραν στην Κόρινθο, όπου μετά από 20 ημέρες τον άφησαν ελεύθερο. Έλλειψε από το σπίτι του 50 ημέρες, όπως λέει ο αδερφός του, 30 ημέρες στο Δ.Σ.Ε. και 20 στη φυλακή.

Λίμνες

Περί τα μέσα του Οκτωβρίου 1948 διμοιρία του ΔΣΕ με επικεφαλής το Γιάννη Παπαϊωάννου από την Αμυγδαλίτσα στρατολόγησε νέους άνδρες και γυναίκες στις Λίμνες. Η διμοιρία αποτελούνταν από 27 συνολικά μαχητές Γκερμπεσιώτες, Μπαρδαίους, Λιμνιάτες και άλλους. Η επιστράτευση ήταν επιλεκτική. Μαχητές της διμοιρίας συνοδευόμενοι από Λιμνιάτες ή με υπόδειξη Λιμνιατών επισκέπτονταν συγκεκριμένα σπίτια και αναζητούσαν τους νέους άνδρες ή τα κορίτσια των σπιτιών. Αφού συγκέντρωσαν όσους μπόρεσαν να βρουν αναχώρησαν για το Αγγελόκαστρο και στη συνέχεια επισκέφθηκαν τον Αη Γιάννη. Κινήθηκαν στην περιοχή για τρεις ημέρες και κατά το διάστημα αυτό πέρασαν από διάφορους οικισμούς της περιοχής για να δηλώσουν με τον τρόπο αυτό την παρουσία τους. Την Τρίτη βραδιά στην περιοχή Μαρίνα Γκλιάτα ο Λιμνιάτης Γιάννης Στάρφας (Πατουλιάρης) συνάντησε τη διμοιρία και ενημέρωσε το διμοιρίτη πως κινήθηκε στρατός από το Άργος. Ο διμοιρίτης Παπαϊωάννου ενημέρωσε τους μαχητές αλλά και τους επιστρατευμένους πώς θα κινηθούν για να περάσουν απέναντι με σκοπό να φθάσουν στην περιοχή του Φαρμακά. Περπατώντας τη νύχτα πέρασαν έξω από τις Λίμνες, από τη Ντάρδιζα, το Κλιμάκι, έξω από το Μπερμπάτι και τους βρήκε η ημέρα στην περιοχή της Παναγίας, όπου ανέβηκαν ψηλά στα βράχια (Ποτέκια) και παρέμειναν όλη την ημέρα. Οι παρατηρητές που είχαν βγάλει μπροστά τους πληροφορήσαν πως επεσήμαναν ομάδα δέκα στρατιωτών στο Κουτσοπόδι. Αμέσως κινήθηκαν προς το Μπερμπάτι και το

Στεφάνι, αλλά και από την πλευρά αυτή ακούστηκαν πυροβολισμοί. Παρέμειναν κρυμμένοι μέχρι που τους κάλυψε η νύχτα και περνώντας από τις Μυκίνες έφτασαν στα Χάνια, που τα φύλαγαν μόνο την ημέρα οι χωροφύλακες και πέρασαν απέναντι. Να σημειώσουμε εδώ πως μεταξύ των επιστρατευμένων υπήρχαν και μερικοί ηλικιωμένοι, οι οποίοι γνωρίζοντας τον τόπο κατάφεραν τη νύχτα να φύγουν. Τους μετέφεραν στα χωριά Τουρλάδα και Κόκοβα (Σκοτάνη) έξω από τα Μαζέϊκα όπου ήσαν τα έμπεδα και τους ενέταξαν σε μονάδες. Μέχρι τότε δεν τους είχαν δώσει όπλα. Μετά την κατάρρευση ο καθένας τους ακολούθησε το δρόμο του.

Δήγηση στον γράφοντα του μαχητή και την ημέρα εκείνη επιστρατευθέντος Αποστόλη Γεωργίου Βλάχου στις 28-11-2015 στο σπίτι του στις Λίμνες.

Μαχητές του ΔΣΕ από τις Λίμνες

1. Βλάχος Αναστάσιος του Γεωργίου (Μπούρτζος ή Άσπρος), εθελοντής, καταδικάστηκε σε θάνατο από το Εκτακτο Στρατοδικείο Κορίνθου (τμήμα Β΄ Ναυπλίου) και τον εκτέλεσαν στο Ναύπλιο στις 20-9-1949.

2. Βλάχος Ανδρέας του Γεωργίου (Μπούρτζος), επιστρατευμένος, επέζησε.

3. Βλάχος Απόστολος του Γεωργίου (Κωτσιώρης), επιστρατευμένος, τον χρησιμοποίησαν σε βοηθητικές εργασίες λόγω του νεαρού της ηλικίας, επέζησε.

4. Βλάχος Γεώργιος του Παναγιώτη, επιστρατευμένος, επέζησε.

5. Βλάχος Παναγιώτης του Δημητρίου (Ντρίγκος), επιστρατευμένος, πέθανε από το κρύο.

6. Γεώργας Ιωάννης του Χρήστου (Νιούλας), επιστρατευμένος, σκοτώθηκε το 1949.

7. Ζώγαλης Δημήτριος του Αναστασίου, επιστρατευμένος, αγνοούμενος.

8. Ζωνίτσας Σπύρος του Παναγιώτη, επιστρατευμένος, επέζησε.

9. Κακούρος Ευθύμιος του Δημητρίου (Καρακίτσης), εθελοντής, επέζησε.

10. Κακούρος Χρήστος του Ιωάννη (ΚίτσιοΚαραχάλιος), εθελοντής. Σκοτώθηκε σε σύγκρουση με Χιτομάυδες στη θέση «Ρωμαίικα» Λυρκείας⁹ (σπηλιά Βολιμίρι) στις 15-1-1949, τους αποκεφάλισαν όλους.

11. Καραμάνος Αργύρης του Σωτηρίου, εθελοντής. Παρουσιάστηκε «αυθορμήτως» στη Διοίκηση Χωροφυλακής Αργολίδας στις 24-1-1949¹⁰ και καταδικάστηκε παμψηφεί σε θάνατο με την υπ'αρ. 105/22-23 Ιουλίου 1949 αποφαση του Εκτάκτου Στρατοδικείου Κορίνθου (τμήμα Β' Ναυπλίου). Εκτελέστηκε στο Ναύπλιο την 1-8-1949.

12. Καρούνης Δημήτριος του Γεωργίου (Μπρίσκος), επιστρατευμένος. Τον έστειλαν ως ανήλικο στις Βασιλικές Τεχνικές Σχολές Λέρου· επέζησε.

13. Καρούνης Χρήστος του Μιχαήλ (ΚίτσιοΚαλατζής), επιστρατευμένος, επέζησε.

14.Κατεμής Γεώργιος του Αναστασίου, εθελοντής. Ταγματάρχης του Ελληνικού στρατού, κατατάχθηκε στον ΕΛΑΣ και υπηρέτησε ως Διοικητής του 24^{ου} Συντάγματος με έδρα το χωριό Ανω Κοτσανόπουλο του Δήμου Πρέβεζας με το ψευδώνυμο «Αραχναίος». Μετά τη συμφωνία της Βάρκιζας εξορίστηκε στη Νάξο και με εντολή του ΚΚΕ δραπέτευσε τον Απρίλη του 1947 και κατατάχθηκε στο ΔΣΕ. Δραπέτευσαν συνολικά 12 αξιωματικοί, που έφθασαν στη Ρούμελη εκτός από δύο, που συνελήφθησαν. Υπηρέτησε στο ΔΣΕ στο Γ.Α. και ως αξιωματικός επιχειρήσεων κατάρτισε το «σχέδιο ελιγμού» στο Βίτσι. Μετά την ήττα εγκατα-

⁹ Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2135/23-1-1949.

¹⁰ Εφημερίδα ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2136/30-1-1949.

στάθηκε στη Σοβιετική Ένωση, στη Τασκένδη του Ουζμπεκιστάν και κατά τη διάρκεια της δικτατορίας επέστρεψε στην Ελλάδα. Επέζησε

15. Κατεμής Δημήτριος του Αναστασίου (Ντολολός), εθελοντής. Παρουσιάσκει στις 24 Ιανουαρίου 1949 στη Διοίκηση Χωροφυλακής Αργολίδας¹¹. Επέζησε.

16. Κατεμής Δημήτριος του Ιωάννου (Ντολολός ή Γκαβανάς), εθελοντής. Ελεύθερος σκοπευτής στην ομάδα Μπαβελή. Πήρε μέρος στη σύλληψη του Αγγλου δημοσιογράφου και ανταποκριτή του BBC στην Αθήνα Kenneth Mathew στις 11 Οκτωβρίου 1948 στον αρχαιολογικό χώρο των Μυκηνών. Σκοτώθηκε στις 17-1-1949 σε σύγκρουση της ομάδας με απόσπασμα χωροφυλακής στην περιοχή Χάνι Φιχτίων¹².

17. Κονδύλη Χρυσούλα του Γεωργίου (Κολιού ή Τσόμπου), επιστρατευμένη· υπηρέτησε στην πολιτοφυλακή¹³. επέζησε.

¹¹ Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2136/30-1-1949.

¹² Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2135/23-1-1949.

¹³ Αφήγηση Θανάση Δήμα.

- 18. Κορδαλή Κατερίνα του Παναγιώτη**, επιστρατευμένη, επέζησε.
- 19. Κυμπούρης Ιωάννης του Δημητρίου**, εθελοντής, αγνοούμενος.
- 20. Κυμπούρης Παναγιώτης του Γεωργίου**, επιστρατευμένος, αγνοούμενος.
- 21. Λέκκα Βασιλική του Ευαγγέλου**, εθελόντρια.
- 22. Λέκκας Δημήτριος του Αναστασίου**, σκοτώθηκε στο διάσελο του κυνηγού από φίλια πυρά.
- 23. Μελέτη Σοφία του Ιωάννη**, εθελόντρια, ομαδάρχισα¹⁴. Καταδικάστηκε σε θάνατο από Έκτακτο Στρατοδικείο με καταδικαστικές ψήφους 4-έναντι 1, επέζησε.
- 24. Μελέτης Ανάργυρος**, επιστρατευμένος. Παρουσιάστηκε στις 24 Ιανουαρίου 1949 στη Διοίκηση Χωροφυλακής Αργολίδας¹⁵.
- 25. Μελέτης Δημήτριος (Ρούσσης)**, επιστρατευμένος, επέζησε.
- 26. Μελέτης Μιχαήλ του Ιωάννη**, εθελοντής, ελεύθερος σκοπευτής στην ομάδα Μπαβελή. Πήρε μέρος στη σύλληψη του Άγγλου δημοσιογράφου και ανταποκριτή του BBC στην Αθήνα Kenneth Mathew στις 11 Οκτωβρίου 1948 στον αρχαιολογικό χώρο των Μυκηνών¹⁶. Σκοτώθηκε στις 17-1-1949 σε σύγκρουση της ομάδας με απόσπασμα χωροφυλακής στην περιοχή Χάνι Φιχτίων¹⁷.

¹⁴ Αφήγηση Θανάση Δήμα.

¹⁵ Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2136/30-1-1949.

¹⁶ Αφήγηση Θανάση Δήμα.

¹⁷ Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2135/23-1-1949.

- 27. Μπαστούνης Δημήτρης του Χρήστου** (Μότος ή Στελέτος), επιστρατευμένος, επέζησε.
- 28. Νώτη Μαρία**, (Μήτα), επιστρατευμένη, αγνοούμενη.
- 29. Οικονόμου Βασίλειος του Αριστείδη** (Τόπης), εθελοντής, αγνοούμενος.
- 30. Οικονόμου Ιωάννης του Παναγιώτη**, καταδικάστηκε σε θάνατο από το Εκτακτο Στρατοδικείο Κορίνθου (τμήμα Β' Ναυπλίου) και εκτελέστηκε στο Ναύπλιο στις 2-8-1949.
- 31. Ουλή Σοφία** (Γκούμα), επιστρατευμένη, επέζησε.
- 32. Πιτσίκου Αναστασία του Αναστασίου** (Καρκαβίνη), επιστρατευμένη, επέζησε.
- 33. Ρουστέμης Βασίλης του Μαρίνου**, εθελοντής, σκοτώθηκε το 1949.
- 34. Σουφρίλας Χρήστος του Αριστείδη** (Ντόκος), επιστρατευμένος, αγνοούμενος.
- 35. Σταμάτη Μαρίνα του Ιωάννη** (Κανονιάρρα), επιστρατευμένη, επέζησε.
- 36. Στάρφας Δημήτριος Παναγιώτη** (Σπίγκος), λιποτάκτησε από τον εθνικό στρατό, όπου είχε καταταγεί και προσεχώρησε στο ΔΣΕ. Αγνοούμενος.

Μάνεσι,

Τη στρατολογία στο Μάνεσι, στα Δένδρα και στην Πουλακίδα έκανε ο λόχος του Γιάννη Παππά ταυτόχρονα στα τρία χωριά στις 18 Σεπτεμβρίου 1948. Στο Μάνεσι τη στρατολογία οργάνωσαν οι Βασίλειος Κων. Καραμάνος, Πέτρος Χρήστου Ξύδης και ο Σωτήρος Παν. Καραμάνος, κάτοικοι Μάνεσι. Ήταν Σαββατόβραδο και έβαλαν μια συκωταριά ρεφενέ στο μαγαζί του Τάκη Καραμάνου, του αόμματου. Τους συγκέντρωσαν όλους πάνω στα αλώνια. Τη στρατολογία επέβλεπε ο ίδιος ο Παππάς, παρευρίσκονταν επίσης ο Τρύφωνας Παπαγεωργόπουλος από το Γκέρμπεσι, ο Γιώργης Παπαϊωάννου από την Αμυγδαλίτσα και Δημήτριος Κατεμής από τις Λίμνες. Ο Γιάννης Κουτσουράκης ζήτησε να αφήσουν του γιό του το Γιώργη, επειδή ήταν μικρός, του ζήτησαν όμως να τον αντικαταστήσει με τον άλλο του γιό, το Μήτσιο, τον οποίο και έφερε. Το ίδιο συνέβη και με το Θωμά του Πλιάσκα, ο πατέρας του όμως δεν δέχθηκε να γίνει αλλαγή. Αφού συγκεντρώθηκαν και τα τρία τμήματα (Μάνεσι-Δένδρα-Πουλακίδας) στο εκκλησάκι του Αϊ Σπυρίδωνα κοντά στα Ντούσια, που είχε οριστεί ως τόπος συγκέντρωσης, κατέβηκαν στο γεφύρι του Μπερμπατιού και αφού πέρασαν από το εκκλησάκι της Παναγίας του Μπερμπατιού και τις Μυκήνες διάβηκαν τον επικίνδυνο, γιατί φυλασσόταν, δημόσιο δρόμο Κορίνθου-Αργους πάνω από τα Φύχτια και από το Μοναστήρι της Μπόρσιας και Δούκα έφτασαν στο Τάτσι. Στην Παναγία στο Μπερμπάτι άφησαν ελεύθερο τον Σωτήριο Καραμάνο να επιστρέψει στο χωριό του, γιατί ο Σωτήρος είχε τραυματισθεί στη μάχη της

Αθήνας κατά τα Δεκεμβριανά και ήταν ανίκανος για στρατιωτική υπηρεσία και μάλιστα στις συνθήκες του αντάρτικου πολέμου (του είχαν χειρουργικά αφαιρέσει τμήμα του κρανίου). Στο Τάτσι έδωσαν σε κάποιους ειδικότητες και τους υπόλοιπους τους οδήγησαν στα έμπεδα για να τους εκπαιδεύσουν στο χειρισμό των όπλων. Τα έμπεδα βρίσκονταν πάνω από τα Μαζέϊκα, στα ορεινά χωριά Τουρλάδα και Κόκοβα (σήμερα Σκοτάνη). Μετά την εκπαίδευση οι μάχιμοι εντάχθηκαν στον νεοφτιαγμένο λόχο του Λεωνίδα (Γεωργαντώνη). Ο Βασίλειος Καραμάνος και ο Πέτρος Εύδης εντάχθηκαν στο Κέντρο Πληροφοριών (Κ.Π.), ο Αθανάσιος Δήμας στην Πολιτοφυλακή, ο Μιχάλης Ζέρβας και ο Χρήστος Βλάχος στην υγειονομική υπηρεσία και ο Αναστάσιος Καραμάνος (Καρυώτης) πήγε στην επιμελητεία, και οι υπόλοιποι τυφεκιοφόροι.

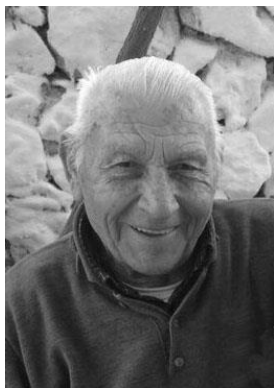
Μαχητές του ΔΣΕ από το Μάνεσι

1. Αργύρης Παναγιώτης του Νικολάου (Μπαρδούνης),

επιστρατευμένος, αγρότης. Είχε υπηρετήσει μάχιμος στον ΕΛΑΣ και μετά την παράδοση των όπλων διώχθηκε από το δεξιό παρακράτος. Στο Δ.Σ.Ε. ήταν μάχιμος και τραυματίστηκε. Δεν γνωρίζουμε εάν συνελήφθη ή παραδόθηκε. Δικάστηκε από το έκτακτο στρατοδικείο Τριπόλεως. Επέζησε.

2. Δήμας Αθανάσιος του Αναστασίου, επιστρατευμένος,

αγρότης. Υπηρέτησε στην πολιτοφυλακή στο Τάτσι για δέκα ημέρες, στα Μαζείικα για δέκα πέντε ημέρες και στη συνέχεια στα Αρφαρά και στην Αγ. Βαρβάρα. Διοικητής ήταν ο Στάθης Λιάκας από την Υπάτη και υποδιοικητής ο Δημήτριος Κορίλης από το Γκέρμπεσι, ο οποίος τον πήρε μαζί του στη Βαρβάρα.

Η έδρα της υποδιοίκησης ήταν στο Περιθώρι. Όταν άρχισε η διάλυση ο Δημήτριος Κορίλης τον εφοδίασε με φύλλο πορείας για το Τάτσι, όπου συνάντησε τον Μιχ. Μειδάνη. Ακολούθησε την πορεία Κρινόφυλλο, Λυκούρια, Καντήλα, Σκοτεινή, Αγ. Νικόλαος, Τάτσι. Στο Τάτσι ο Μειδάνης του συνέστησε να φύγει και τούδωσε συνοδό για λόγους ασφαλείας τον ελεύθερο σκοπευτή Παναγιώτη Δανόπουλο από τα Φίχτια, που τον συνόδευσε μέχρι την περιοχή Λάφρες πάνω από το Ανυφί. Στο Τάτσι πήρε μαζί του και τον Βασίλη Καραμάνο. Έφτασαν στο Μάνεσι στις 28-29 Δεκεμβρίου 1948. Συνδέθηκε με την ομάδα του Γκερμπεσιού και χρησιμοποίησε το κατάφύγιο στο Παλιόκαστρο για μικρό διάστημα. Μια βραδιά έμεινε στο καταφύγιο των Μπαρδαίων στο Φίζι, που το περιγράφει ως εξής, «είχαν σκάψει πίσω από έναν ψηλό τοίχο, στην οροφή είχαν στηρίξει ξύλα και τσίγκους και από πάνω είχαν ρίξει χώμα και όλο το χωράφι ήταν σπαρμένο κριθάρι. Μπροστά είχε μια πέτρα που την μετακινούσες και έμπαινες μέσα από μια τρύπα που ίσια ίσια χώραγε ένας άνδρας». Παρουσιάστηκε αυθορμύτως στον Σταθμό Χωροφυλακής Μιδέας (Μέρμπακα) στις

17-1-1949 συνοδευόμενος από το πατέρα του και το Παναγιώτη Μιχάλο από τα Δένδρα . Καταδικάστηκε με την υπ' αρ. 105/1949 απόφαση του εκτάκτου στρατοδικείου Κορίνθου (Β' Τμήμα Ναυπλίου) στην ποινή των ισοβίων δεσμών με ψήφους 3 έναντι 2. Απολύθηκε δυνάμει του υπ' αρ. 126/1951 βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Ναυπλίου λόγω παραγραφής της ποινής του κατ' εφαρμογή του α.ν. 1504/1950. Επέζησε.

3. Δήμας Γεώργιος του Θωμά (Κακαρίζης), επιστρα-

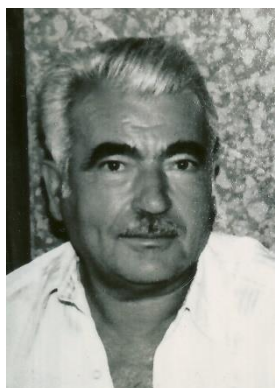

τευμένος, αγρότης. Όπως μου είχε ειπεί, για ένα διάστημα υπηρέτησε στα έμπεδα {Τουρλάδα και Κόκοβα (σήμερα Σκοτάνη) πάνω από τα Μαζέικα} όπου ο Δ.Σ.Ε. Πελοποννήσου είχε οργανώσει στρατόπεδο εκπαίδευσης των στρατολογημένων και στη συνέχεια υπηρέτησε στο λόχο του Παππά μέχρι την ημέρα που

τους συνέλαβε ο εθνικός στρατός και ο Παππός αυτοκτόνησε (10-2-1949). Δεν γνωρίζω τη δικαστική του διαδρομή. Foto: Όταν υπηρετούσε στον ΕΛΑΣ.

4. Δήμας Θεοδόσης του Ιωάννου (Κορδατζής), επιστρατευμένος, αγρότης. Παρουσιάστηκε αυθορμήτως στη Διοίκηση του αποσπάσματος Αλέας στις 22-1-949¹⁸. Καταδικάστηκε με την υπ' αρ. 105/1949 απόφαση του

¹⁸ Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2135/23-1-1949 και βούλευμα Συμβ. Εφετών Ναυπλίου 126/1951.

εκτάκτου στρατοδικείου Κορίνθου (Β΄ Τμήμα Ναυπλίου) στην ποινή των προσκαίρων δεσμών 20 ετών και απολύθηκε στις 9-2-1951 δυνάμει του υπ' αρ.-126/1951 βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Ναυπλίου λόγω παραγραφής της ποινής κατ' εφαρμογή του α.ν. 1504/1950. Επέζησε.

5. Δήμας Θωμάς του Σταύρου (Πλιάσκας), επιστρατευμένος, αγρότης, υπηρέτησε ως οπλοπολυβολητής. Ο Γιώργης Κορίλης από τα Δένδρα διηγείται σχετικά (μετά τον τότε προσφατο φυσιολογικό θάνατό του) «Το Θωμά τον είχα δει. Ήτανε ένας αντάρτης από το Δάρα, ο Νάκος, έτσι τον λέγανε, ένα ζώο ήτανε, κούραση δεν ήξερε τί ήτανε, δηλαδή, πώς έχουμε σήμερα τα 100, έτσι ήτανε η ομάδα του Νάκου και μέσα στην ομάδα αυτή ήτανε και ο Θωμάς. Πολύ γρήγοροι, ακούραστοι άνθρωποι, πετάγανε στον αέρα και να πεθάνει (απεβίωσε από ασθένεια), ποιός; ο Θωμάς, που εκεί πάνω ήτανε πουλί, πέταε». Παρουσιάστηκε στις Αρχές, δικάστηκε από το στρατοδικείο Ναυπλίου. Επέζησε.

6. Ζέρβας Μιχαήλ του Μιχαήλ (Μπίθας ή Ρασπούτιν), επιστρατευμένος, αγρότης. Υπηρέτησε ως νοσοκόμος· παρουσιάστηκε αυθορμήτως στις Αρχές (ίσως στην Αλέα με τον Θεοδόση Δήμα). Δικάστηκε από το Έκτακτο Στρατοδικείο Κορίνθου και μάλλον αθωώθηκε. Επέζησε.

7. Καραμάνος Αναστάσιος του Παναγιώτη (Καριώτης), επιστρατευμένος, αγρότης. Στο Τάτσι πάλαιψε με κάποιον άλλο μαχητή και έσπασε το πόδι του. Εργάστηκε στην επιμελητεία. Παρουσιάστηκε στις Αρχές και απαλλάχτηκε

της ποινής λόγω πλήρους συγχύσεως με την υπ' αρ. 105/1949 απόφαση του εκτάκτου στρατοδικείου Κορίνθου (Β' Τμήμα Ναυπλίου). Επέζησε.

8. Καραμάνος Βασίλειος του Κωνσταντίνου (Τσιαντής),

εθελοντής, αγρότης. Υπηρέτησε στην πολιτοφυλακή και στο Κέντρο Πληροφοριών¹⁹. Παρουσιάστηκε στη Διοίκηση χωροφυλακής Αργολίδας στις 17 Ιανουαρίου 1949 μαζί με το Θανάση Δήμα²⁰, ο οποίος (Θανάσης) ισχυρίζεται πως ο Βασίλης Καραμάνος παρουσιάστηκε στον αστυνομικό Σταθμό Μιδέας

(Μέρμπακα) στις 20 Ιανουαρίου 1949. Καταδικάστηκε με την υπ' αρ. 105/1949 απόφαση του εκτάκτου στρατοδικείου Κορίνθου (Β' Τμήμα Ναυπλίου) παμψηφεί σε θάνατο και τον εκτέλεσαν στο νεκροταφείο Ναυπλίου (Πρόνοια) την 1^η Αυγούστου 1949.

9. Καραμάνος Γεώργιος του Αναστασίου (Ντουρντούλας), επιστρατευμένος, αγρότης. Δεν έχω πληροφορίες για τη μετά τη διάλυση πορεία του. Επέζησε.

¹⁹ Θανάσης Δήμας.

²⁰ Εφημερίδα ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2135/23-1-1949.

10. Καραμάνος Δημήτριος του Ιωάννου (Λιόσης),

επιστρατευμένος, αγρότης. Στρατολογήθηκε τον Οκτώβρη του 1948 από τους ελεύθερους σκοπευτές, που κινούνταν στην περιοχή μας. Υπηρέτησε στο λόχο του Παππά ως μάχιμος οπλοπολυβολητής. Μετά τη διάλυση παρουσιάστηκε στον εθνικό στρατό. Είχε πάθει κρυοπαγήματα στα πόδια

και τον μετέφεραν στο νοσοκομείο της Τρίπολης για θεραπεία. Στη συνέχεια τον μετέφεραν στο στρατόπεδο της Τρίπολης και δικάστηκε από το έκτακτο στρατοδικείο Τρίπολης. Δεν γνωρίζω το αποτέλεσμα της δίκης, ενδιαφέρθηκε πάντως γι αυτόν ο ανώτατος αξιωματικός του εθνικού στρατού Κλεώπας από την Πουλακίδα. Τον έστειλαν στρατιώτη στη Μακρόνησο, όπου παρέμεινε για τρία έτη. Στο νοσοκομείο γνώρισε τη συναγωνίστριά του Γεωργία Σταύρου Κανελλοπούλου από το χωριό Παλιομοίρι της Μεγαλόπολης Αρκαδίας, που έπασχε από κρυοπαγήματα στα κάτω άκρα, με την οποία παντρεύτηκαν και έζησαν στην Αυστραλία και στο Μάνεσι. Στη φωτο με τη σύζυγό του.

11. Κουτσουράκης Δημήτριος του Ιωάννου, επιστρατευμένος, αγρότης-ποιμένας. Κατά την επιστράτευση ο πατέρας του ζήτησε και αντικατέστησε τον μικρό του γιο Γιώργο με το Μήτσιο. Κατά τους Γεώργιο Ιωάν. Κορίλη και Θανάση Δήμα τον συνέλαβαν πολίτες στη Λαύκα, όπου τον είχαν στείλει να αγοράσει τσιγάρα και τον σκότωσαν.

12. Μειδάνης Μιχάλης του Παναγιώτη (Παναγάρας),

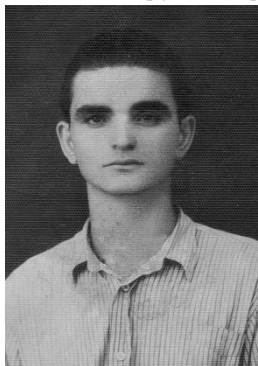
εθελοντής. Ο Μιχάλης Μειδάνης γεννήθηκε στο Μάνεσι το 1918. Το Νοέμβρη του 1941 μαζί με το Μήτσιο Δεμοίρο από το Ανυφί και τον Πάνο Λιλή από το Γκέρμπεσι εργάστηκε για την δημιουργία οργανώσεων του Ε.Α.Μ. στην Αργολίδα. Στη συνέχεια ανέβηκε στην Αθήνα και γράφτηκε στην Ανωτάτη

Εμπορική Σχολή. Τον πιάσανε οι Ιταλοί να μοιράζει προκηρύξεις και τον κλείσανε στις φυλακές Αβέρωφ. Κατάδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης μερικών μηνών και μετά τη συνθηκολόγηση των Ιταλών οι Γερμανοί τον μεταφέρανε στο στρατόπεδο Χαϊδαρίου. Απολύθηκε το Γενάρη προς Φλεβάρη 1944 και γύρισε στο χωριό. Πήρε μέρος στη Περιφερειακή Συνδιάσκεψη του Κ.Κ.Ε., που συνήλθε στη Ν. Επίδαυρο στις 15 Μαρτίου 1944 και εκλέχτηκε αναπληρωματικό μέλος της Π.Ε. και αντιπρόσωπος στην Πελοποννησιακή Συνδιάσκεψη του Κ.Κ.Ε. που συνήλθε κατά μέσα Απριλίου 1944 στο χωριό Σερακίνη κοντά στο Μπογιατί Γορτυνίας. Ήταν περιφερειακός υπεύθυνος του Κ.Κ.Ε. για την πόλη του Άργους. Το 1945 τον φυλάκισαν στην Ακροναυπλία μέχρι το τέλος 1945. Στη συνέχεια εντάχθηκε στο Δ.Σ.Ε. Πελοποννήσου. Συνεργαζόταν στενά με τον Φίλιππα Ρέππα και το Γιάννη Λέκκα στα αρβανιτοχώρια της Αργολίδας. Ταχτικά ανέβαιναν στην περιοχή του 4^{ου} Συγκροτήματος και πάλι γύριζαν, όπως με είχε πληροφορήσει ο Θεόδωρος Κακούρος από το Μπάρδι, που είχε αναλάβει την τροφοδοσία τους. Πιστεύω πως αποτελούσαν ομάδα

πληροφοριών (Κ.Π.). Με τους Φίλιππο Ρέππα και Γιάννη Λέκκα εξεβίασαν τους εργοστασιάρχες της Αργολίδα Ηλία Παπαντωνίου και Καραμέλη και τους απέσπασαν χρήματα για τις ανάγκες του Δ.Σ.Ε. με αντάλλαγμα να μη προκαλέσουν βλάβες στις εργοστασιαρχικές εγκαταστάσεις τους. Κατά την περίοδο της διάλυσης ο Θανάσης Δήμας τον συνάντησε στο Τάτσι. Κατέβηκε στο Μάνεσι με τον Γιάννη Κώνστα, Δημήτριο Κορίλη και Αναστάσιο Παν. Καραμάνο, κατά τις 20 Ιανουαρίου 1949²¹. Ο Μειδάνης με τον Φίλιππα Ρέππα και τον Γιάννη Λέκκα και άλλους ευκαιριακούς χρησιμοποιούσαν τρία καταφύγια, το ένα βρισκόταν στη Κιάφα Ρούγκα, το άλλο ανατολικά της Μάλια Κρλια και το τρίτο στο Παληόκαστρο. Στις 18 Μάρτη 1949 δεχθήκανε επίθεση τμημάτων στρατού, χωροφυλακής και πολιτών στο καταφύγιο της Μάλια Κρλια ανατολικά του Γκερμπεσιού και ο Μειδάνης και ο Φίλιππος τραυματίστηκαν και στη συνέχεια αυτόκτόνησαν σύμφωνα με πληροφορίες των χωροφυλάκων αλλά και πολιτών, που συνόδευαν το απόσπασμα, ενώ ο Γιάννης Λέκκας μπόρεσε να απομακρυνθεί, τον συνέλαβαν όμως ένοπλοι πολίτες, που εργάζονταν στην περιοχή. Την περίπτωση της αυτοκτονίας των Μειδάνη και Φίλιππα Ρέππα την πιστεύω απόλυτα, γιατί δεν ήσαν άνθρωποι που θα παραδίδονταν. Τους έθαψαν στο νεκροταφείο του Αγ. Νικολάου Άργους.

²¹ Θανάσης Δήμας, σε συνέντευξη στον γράφοντα.

13. Ξύδης Πέτρος του Χρήστου (Μπότσας), εθελοντής,

επιστρατεύθηκε με τους άλλους Μανεσιώτες. Κατά το Θανάση Δήμα υπηρέτησε στο κέντρο πληροφοριών (ΚΠ). Τον συνέλαβαν με το αρχείο πληροφοριών. Δικάστηκε και καταδικάστηκε σε θάνατο από το στρατοδικείο Κορίνθου (Β΄ τμήμα Ναυπλίου) και εκτελέστηκε στο νεκροταφείο Ναυπλίου στις 12-

7-1949.

Μιδέα (Γκέρμπεσι)

Στις 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 1948, ημέρα Τετάρτη το απόγευμα πήγαίνα με την αδερφή μου, την Κατερίνα, στο σπίτι. Φτάνοντας στο ρέμα, που περνάει έξω από το σπίτι, βλέπουμε στο δρόμο έναν ένοπλο και τον Γιάννη Δημητρίου Παπαγεωργόπουλο (Κουτούλη) να περνάει τρέχοντας και φωνάζοντας. Ο Γιάννης ήταν στενός οικογενειακός μας φίλος και τον γνωρίσαμε, ξέραμε ότι ήταν στο Δημοκρατικό Στρατό. Για τον καλό μας φίλο θα μιλήσουμε λίγο πιο κάτω. Καταλάβαμε ότι επρόκειτο για αντάρτες. Μετά ακούσαμε που φώναζαν με το χωνί πως το χωριό είναι κυκλωμένο από δυνάμεις του Δημοκρατικού Στρατού, να μη φοβηθούμε και να συγκεντρωθούμε στην πλατεία. Είχε κατέβει ο λόχος του Γιάννη Παππά. Οι δεξιοί του χωριού, που ήσαν ένοπλοι, όταν ειδοποιήθηκαν πως έρχονται αντάρτες, έτρεξαν και έφυγαν με κατεύθυνση προς Ναύπλιον για να σωθούν. Ο Γιάννης Κουτούλης μόλις έμαθε τη φυγή των δεξιών έτρεξε φωνάζοντας προς το αντάρτικο τμήμα της εμπροσθοφυλακής, που θα καταλάμβανε το ύψωμα του Αγίου Θωμά, να μη τους κτυπήσουνε και να τους αφήσουν να περάσουν. Δεν ξέρω αν πρόλαβαν να φύγουν ή αν τους άφησαν οι αντάρτες, γεγονός είναι ότι δεν υπήρξε συμπλοκή. Ανεβαίνοντας προς την πλατεία ένας αντάρτης μάλλον μικρού αναστήματος, αλλά στιβαρός και μαυριδερός, έτσι τουλάχιστον τον θυμάμαι, με πλησίασε και με ρώτησε φιλικά πώς περνάμε στο χωριό και πώς λέγομαι του απάντησα και αμέσως με ρώτησε «τον Γιάννη Κώνστα, που έχουμε μαζί μας, τι τον έχεις;». Έτσι έμαθα πως ο πατέρας

ήταν μαχητής του ΔΣΕ· είχαμε μερικούς μήνες να πάρουμε πληροφορίες του. Ο αντάρτης ήταν ο Μήτσιος Γιομπρές από τη Νεμέα, όπως ο ίδιος μου είπε, ο οποίος τραυματίστηκε θανάσιμα από φίλια πυρά κατά την προσβολή του αστυνομικού τμήματος της Νεμέας από μονάδα του Δ.Σ.Ε. Μαζευτήκαμε στην πλατεία και ο Γιάννης Παππάς μας μίλησε για τους σκοπούς του ΔΣΕ και άλλα. Η μάνα ζήτησε πληροφορίες από το Γιάννη Κουτούλη και αυτός της είπε πως ο πατέρας ήταν μαζί τους. Σκοπός της παρουσίας των ανταρτών στο χωριό ήταν η αναγκαστική στρατολογία νέων μαχητών. Μαζί τους ήταν και ο Γεώργιος Κωνσταντίνου Παπαγεωργόπουλος (Ζιούβας) από τη Μιδέα.

Μαχητές του ΔΣΕ από τη Μιδέα (Γκέρμπεσι)

1. Γεώργιος Κωνσταντίνος του Γεωργίου (Επαναστατικό ψευδώνυμο: «Ρέππας», Επαναστατικό όνομα: «Φάνης ή καπετάν Φάνης»), εθελοντής. Προσχώρησε στο ΕΑΜ αμέσως μετά τη δημιουργία του και μετά τη σύσταση της ΟΠΛΑ ανέλαβε πολιτικός επίτροπος/καθοδηγητής της ομάδας ΟΠΛΑ με έδρα το Γκέρμπεσι. Δεν γνωρίζω ποια ήταν η έκταση της τοπικής της αρμοδιότητας, εάν δηλαδή περιοριζόταν στο Γκέρμπεσι και τα γύρω ενδεχομένως χωριά ή εάν κατελάμβανε ολόκληρη την περιοχή της Ναυπλίας. Το δεύτερο θεωρώ πλησιέστερο προς την αλήθεια, αφού ο έλεγχος της ΟΠΛΑ είχε ανατεθεί στο Γραμματέα της Περιφερειακής Επιτροπής του ΚΚΕ και η Ναυπλία αποτελούσε περιφέρεια, όπως και το Αργος. Με την έναρξη της μεταβαρκιζιανής δεξιάς τρομοκρατίας πήγε στην Αθήνα και όπως μου είχε ειπεί ο ίδιος το κόμμα τον

τοποθέτησε Γραμματέα της Κ.Ο.Β. Νέων Σφαγείων και αργότερα οργανωτή της 5^{ης} Αχτιδικής Επιτροπής Καλλιθέας. Κατά το τέλος του 1945 τον κάλεσε ο Ζαχαριάδης στο γραφείο του και του ανακοίνωσε την απόφασή του να τον μεταθέσει στην οργάνωση της Θεσσαλονίκης και στη συνέχεια τον μετέφεραν στο στρατοπεδο Μπούλκες στη Γιουγκοσλαβία. Το 1947 επιστρέφει στην Ελλάδα και με το βαθμό του ταγματάρχη πληροφοριών του Δ.Σ.Ε. αναλαμβάνει τη διοίκηση του Κέντρου Πληροφοριών Φλωρίνης, Αμυνταίου κ.λπ. Συνελήφθη από τον εθνικό στρατό μάλλον το 1948 στην περιοχή της Φλώρινας. Τον μετέφεραν στην Αθήνα όπου τον βασάνισαν άγρια και στη συνέχεια τον μετέφεραν στις φυλακές της Ακροναυπλίας και δεν ξέρω πού αλλού. Δικάστηκε από στρατοδικείο χωρίς να γνωρίζω τίποτα περισσότερο. Επέζησε.

2. Γιαννάκος Κωνσταντίνος του Γεωργίου, εθελοντής. Κατατάχθηκε στον εθνικό στρατό στην Κόρινθο. Με τους Γεώργιο Ευαγγέλου Κακούρο από την Αμυγδαλίτσα, Δημήτρη Κοτσαρίδη από το Άργος και Φίλιππο Αλμπάνη φοιτητή της ιατρικής από την Κόρινθο λιποτάκτησαν· έφυγαν από το στρατόπεδο της Κορίνθου και κατέβηκαν στην Αμυγδαλίτσα, όπου συνάντησαν τους Φίλιππο Ρέππα και Μιχάλη Μεϊδάνη και στη συνέχεια ανέβηκαν στην ορεινή Αργολίδα και κατατάχθηκαν στον ΔΣΕ. Μετά τη διάλυση κατέβηκαν στην Αμυγδαλίτσα και κρύβονταν σε δύο κατάφύγια, που είχαν φτιάξει στις περιοχές Φίζι και Μπρακά στην περιοχή της Αμυγδαλίτσας. Τους τροφοδοτούσε η μητέρα του Γεωργίου Κακούρου. Στις 21 Μαρτίου 1949 απόσπασμα χωροφυλακής υπό τον

Ανθυπασπιστή Κωνσταντίνο Χριστάκη βοηθούμενο από πολίτες κύκλωσε το καταφύγιο. Τον Κωνσταντίνο Γιαννάκο τον σκότωσαν έξω από το καταφύγιο και τους άλλους τρεις τους σκότωσαν αμέσως μετά τη σύλληψη στη δυτική είσοδο του χωριού και παρουσία της μάνας του Γεωργίου Κακούρου. Στο κατάφυγιο οδήγησε το απόσπασμα χωροφυλακής ο αντάρτης Γιάννης Λέκκας από το Γκέρμπεσι, τον οποίο είχαν συλλάβει στις 18/3/1949, όταν κτύπησαν το καταφύγιο στο Γκέρμπεσι.

3. Γιαννάκος Χρήστος του Γεωργίου, εθελοντής. Πήρε

μέρος στην εθνική αντίσταση κατά των Γερμανών από τις τάξεις του ΕΑΜ. Διώχθηκε από το μεταβαρκιζιανό τρομοκρατικό καθεστώς και έφυγε από το χωριό. Το ΚΚΕ τον έστειλε στο Μπούλκες και στη συνέχεια στο ΔΣΕ. Υπηρέτησε σε δίκτυο πληροφοριών στη βόρεια Ελλάδα, ίσως με τον βαθμό του λοχαγού. Τον συνέλαβε η υπηρεσία επαγρύπνησης του ΔΣΕ με άλλους 78 της ίδιας ομάδας με την κατηγορία της κατασκοπίας, όπως ο ίδιος μου είχε εκμυστηρευτεί, για να καλύψουν ευθύνες υψηλόβαθμου στελέχους του ΔΣΕ. Κατάφερε να αποδράσει από το αντίσκηνο όπου τους κρατούσαν και παρουσιάστηκε στον στρατηγό Κετσέα, που διηύθυνε τις επιχειρήσεις στη Στερεά Ελλάδα. Φυλακίστηκε και στην Ακροναυπλία. Δεν γνωρίζω εάν δικάστηκε από στρατοδικείο καθώς και το αποτέλεσμα της δίκης. Επέζησε.

4. Δήμας Σωτήριος του Χρήστου, επιστρατευμένος, ράφτης. Ο Γεώργιος Κορίλης (Ντιέγκος) ήταν μαζί του στην προσβολή της Νεμέας (2191948). Σκοτώθηκε.

5. Κορίλης Δημήτριος του Παναγιώτη (Παζής), εθελοντής, αγρότης και έγγαμος με δυο παιδιά. Πολέμησε στην Αλβανία κατά τον ΕλληνοΙταλικό πόλεμο. Υπήρξε μέλος του ΕΑΜ του χωριού και επικεφαλής του εφεδρικού ΕΛΑΣ της περιοχής. Διώχθηκε από το μεταβαρκιζιανό καθεστώς και μάλλον την άνοιξη του 1948 κατατάχθηκε στο ΔΣΕ. Υπηρέτησε ως υποδιοικητής πολιτοφυλακής Αιγιαλείας με έδρα το Περιθώρι (Διοικητής ήταν ο Στάθης Λιάκας, ταγματάρχης του Ελληνικού Στρατού από την Υπάτη της Ρούμελης)²². Μετά την κατάρρευση κατέβηκε στο Γκέρμπεσι και για ένα διάστημα κρύφθηκε σε φιλικά σπίτια. Παρουσιάστηκε στον Αστυνομικό Σταθμό Μέρμπακα στις 2031949²³. Καταδικάστηκε με τις υπ' αρ. 103, 104 και 105/1949 αποφάσεις του Εκτάκτου Στρατοδικείου Κορίνθου (Β' τμήμα Ναυπλίου) σε θάνατο

²² Αφήγηση Θανάση Δήμα στον γράφοντα.

²³ Εφημερίδα του Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ αρ. φύλλου 2144/25-3-1949.

και εκτελέστηκε στο νεκροταφείο Ναυπλίου στην πρόνοια την 1^η Αυγούστου 1949.

6. Κώνστας Ιωάννης του Χρήστου, εθελοντής, αγρότης και

έγγαμος με δύο παιδιά. Πήρε μέρος στον ΕλληνοΙταλικό πόλεμο ως στρατιώτηστηλεφωνητής και πολέμησε στην Αλβανία. Υπήρξε δραστήριο μέλος του ΕΑΜ στο Γκέρμπεσι και στη ευρύτερη περιοχή. Τον Ιούλιο του 1944 κατατάχθηκε στον ΕΛΑΣ και υπηρέτησε στην ΕΤΑ της ΙΙΙ Μεραρχίας

Πελοποννήσου μέχρι την παράδοση των όπλων. Διώχθηκε από το μεταβαρκιζιανό καθεστώς και την άνοιξη του 1948 κατατάχθηκε στο ΔΣΕ. Υπηρέτησε στην επιμελητεία του 4^{ου} Συγκροτήματος ΤζήριαςΧελμού με έδρα το Τάτσι. Μετά τη κατάρρευση κατέβηκε στο Γκέρμπεσι και κρύφθηκε σε διάφορα σπίτια της γύρω περιοχής. Παρουσιάστηκε στον Αστυνομικό Σταθμό Μέρμπακα στις 21/3/1949²⁴. Καταδικάστηκε σε θάνατο με τις υπ' αρ. 103 και 104/1949 αποφάσεις του έκτακτου στρατοδικείου Κορίνθου (Β' τμήμα Ναυπλίου) για σύσταση και συμμετοχή σε συμμορία κ.λ.π. (Γ' Ψήφισμα) και για οπλοκατοχή, στρατολογία κ.λ.π, ανατροπή του πολιτεύματος (Α.Ν.509) και τον εκτέλεσαν στο νεκροταφείο του Ναυπλίου στην πρόνοια την 1^η Αυγούστου 1949.

²⁴ Εφημερίδα του Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ αρ. φύλλου 2144/25-3-1949.

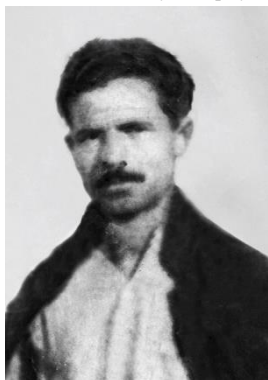
7. Λέκκας Ιωάννης του Δημητρίου (Μερακλής),

εθελοντής. Μέλος του ΕΑΜ και της ΟΠΛΑ. Καταδιώχθηκε από το μεταΒαρκιζιανό καθεστώς αλλά ουδέποτε συνελήφθη. Κατατάχθηκε στο ΔΣΕ και υπηρέτησε μάλλον στο Κέντρο Πληροφοριών της περιοχής μαζί με τους Φίλιππο Ρέππα και Μιχάλη Μεϊδάνη. Οι τρεις τους εξεβίασαν τους βιομήχανους

Αργολίδας Παπαντωνίου και Καραμέλη και τους απέσπασαν χρήματα για τις ανάγκες του ΔΣΕ με αντάλλαγμα να μη προκαλέσουν ζημιές τις βιομηχανικές τους εγκαταστάσεις. Στις 18/3/1949 τμήματα στρατού, χωροφυλακής και πολιτών κύκλωσαν τα καταφύγιο στη Μάλια Κρλια ανατολικά του Γκερμπεσιού, όπου κρυβόντουσαν και οι Φίλιππος Ρέππας και Μιχάλης Μεϊδάνης μετά τον τραυματισμό τους αυτοκτόνησαν, ενώ ο Γιάννης Λέκκας προσπάθησε να διαφύγει, συνελήφθη όμως από ένοπλους πολίτες. Καταδικάστηκε από το στρατοδικείο Κορίνθου (Β' τμήμα Ναυπλίου) σε θάνατο με τις υπ'αρ. 103, 104 και 105/1949 αποφάσεις για σύσταση και συμμετοχή σε συμμορία κ.λ.π. (Γ' Ψήφισμα) και για οπλοκατοχή, στρατολογία κ.λ.π, ανατροπή του πολιτεύματος (Α.Ν.509) και τον εκτέλεσαν στο νεκροταφείο του Ναυπλίου στην πρόνοια την 1^η Αυγούστου 1949.

8. Παπαγεωργόπουλος Γεώργιος του Κωνσταντίνου

(Ζιούβας), εθελοντής, αγρότης και έγγαμος με τέσσερα παιδιά. Μετά τη Βάρκιζα διώχθηκε από το δεξιό παρακράτος και ίσως την άνοιξη του 1948 κατατάχθηκε στο ΔΣΕ. Είχε έρθει στο Γκέρμπεσι με τον λόχο του Παππά κατά τη στρατολόγηση τον Ιούλιο 1948. Πληροφορίες αναφέρουν πως

σκοτώθηκε σε σύγκρουση με ομάδα Μάυδων στην περιοχή των Φιχτίων.

9. Παπαγεωργόπουλος Ιωάννης του Δημητρίου

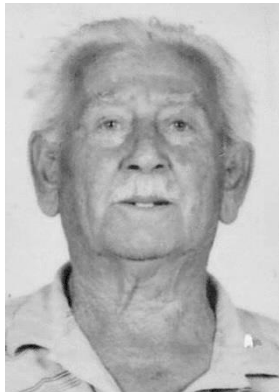

(Κουτούλης), εθελοντής. Πήρε μέρος στον ΕλληνοΓερμανικό πόλεμο ως Λοχίας υπαξιωματικός και πολέμησε στο οχυρό Κάλη της οριογραμμής Μεταξά. Μετά την κατάρρευση του μετώπου έφυγε για τη Μ. Ανατολή και υπηρέτησε ως αξιωματικός στον εκεί Ελληνικό στρατό. Πήρε μέρος στο

κίνημα στη Μ. Ανατολή και επέστρεψε στο χωριό ως αξιωματικός Υπολοχαγός το 1945. Στις αρχές της άνοιξης του 1948 έφυγε για το βουνό και υπηρέτησε στον λόχο του Παππά ως ομαδάρχης. Έπαθε κρυοπαγήματα και μετά την κατάρρευση κάποιοι συμμαχητές του τον έφεραν κοντά στα Ντούσια. Τον παρέλαβε η χωροφυλακή και τον μετέφεραν στο Αργος. Τον σκότωσαν πετώντας τον από τον εξώστη του κτιρίου της αστυνομίας, αφού την προηγούμενη ημέρα τον είχαν εκθέσει στην πλατεία του Αργους σε δημόσιο

εμπτυσμό. Τον έθασαν μαζί με άλλους εφτά στο νεκροταφείο του Αγ. Νικολάου Άργους.

10. Παπαγεωργόπουλος Κωνσταντίνος Αναστασίου

(Γιουρούσης), επιστρατευμένος, αγρότηςποιμένας. Τον Δεκέμβρη του 1948 έπαθε κρυοπαγήματα στα δύο του πόδια με αποτέλεσμα να του κόψουν αργότερα στο Νοσοκομείο της Τρίπολης, όπου νοσηλεύθηκε για τέσσερις μήνες, όλα τα δάχτυλα και των δύο ποδιών μέχρι τη μέση. Τον βοήθησε

να κατεβεί ο Χρήστος Γεωργίου Διαλιάτσης από τα Ντούσια. Δεν γνωρίζουμε πώς και πού τον έπιασε ο εθνικός στρατός. Τον μετέφεραν στο στρατόπεδο της Ποσειδωνίας κοντά στο Λουτράκι, όπου τον φρόντισαν μεταφέροντάς τον τακτικά στο νοσοκομείο της Κορίνθου για θεραπεία και στη συνέχεια νοσηλεύτηκε στο νοσοκομείο της Τρίπολης. Επέζησε

11. Παπαγεωργόπουλος Παναγιώτης του Γεωργίου

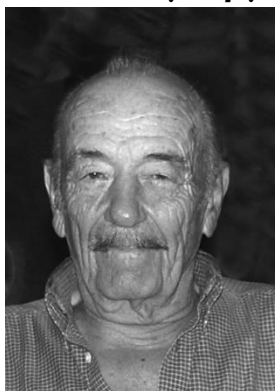

(Τζενεράλης), επιστρατευμένος. Ήταν απόφοιτος του Γυμνασίου Άργους. Συνελήφθη στο Άργος από την αστυνομία για παράνομο έρανο, απόβλήθηκε από το Γυμνάσιο Άργους και έδωσε εξετάσεις για να πάρει το απολυτήριο στο Γυμνάσιο Κορίνθου. Κατά τον Γεώργιο Ιωάν. Κορίλη από τα

Δένδρα «Τον Πάνο Παπαγεωργόπουλο, Τζενεράλη, τον είχα ιδεί μια φορά, αυτόν τον πήραν και τον πήγανε στη σχολή

αξιοματικών, όπως έμαθα. Δεν ξέρω πώς και πού σκοτώθηκε». Δεν φαίνεται να πήρε βαθμό αξιωματικού, σκοτώθηκε ως επικεφαλής ομάδας σε σύγκρουση με τον εθνικό στρατό χωρίς να γνωρίζουμε πού.

12. Παπαγεωργόπουλος Τρύφωνας του Κωνσταντίνου

(Μυλωνάς), επιστρατευμένος.

Υπηρέτησε στο λόχο του Παππά ως οπλοπολυβολητής, πήρε μέρος στις μάχες της Δημητσάνας (στις οπισθοφυλακές), στο σιδηροδρομικό σταθμό Πιτσά στη Βόχα, στα Τρόπαια κλπ. Μετά τη διάλυση κατά το Γενάρη ή Φλεβάρη 1949 με τον Κώστα Σιατερλή από την Πουλακίδα εγκατέλειψαν τη μονάδα τους για να παρουσιαστούν στον εθνικό στρατό. Εμειναν ένα βράδυ στην Κανδήλα, αλλά την επόμενη ημέρα ομάδα μαχητών του ΔΣΕ τους συνέλαβε και επρόκειτο να δικαστούν από το ανταρτοδικείο. Κατά τη διάρκεια της νύχτας κατάφεραν να δραπετεύσουν και παρουσιάστηκαν στον εθνικό στρατό στο Λεβίδι²⁵. Καταδικάστηκε με το ελαφρυντικό «της μετρίας συγχύσεως» σε πρόσκαιρα δεσμά 10 ετών και 1 μηνός με την υπ' αρ. 105/1949 απόφαση του Εκτάκτου Στρατοδικείου Κορίνθου (Β' τμήμα Ναυπλίου). Στη συνέχεια οδηγήθηκε στη Μακρόνησο και απολύθηκε δυνάμει του υπ' αρ.14/1911952 βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Ναυπλίου λόγω παραγραφής της ποινής κατ' εφαρμογή του α.ν. 1504/1950.

²⁵ Διήγηση του γιού του Κώστα στον γράφοντα.

13. Ρέππας Αναστάσιος του Περικλή, επιστρατευμένος,

αγρότης. Υπηρέτησε στο λόχο του Παππά ως οπλοπολυβολητής. Πήρε μέρος στη μάχη της Νεμέας και της Δημητσάνας. Μετά τη διάλυση τον συνέλαβαν με τον γεμιστή του στα Τριπόταμα Ηλείας και στη συνέχεια τον μετέφεραν στην Πάτρα και τον έστειλαν στη Βασιλικές Τεχνικές Σχολές της Λέρου²⁶ ως ανήλικο,

όπου παρέμεινε επί 9μηνο και διδάχθηκε την τέχνη του κουρέα. Τον παρέπεμψαν στο Έκτακτο Στρατοδικείο Τρίπολης, στο οποίο παρουσίασε κάποιο έγγραφο της σχολής και τον άφησαν ελεύθερο.

14. Ρέππας Φίλιππος του Νικολάου, , εθελοντής,

αγρότηςμελισσοκόμος. Μάλλον υπηρέτησε στο Κέντρο Πληροφοριών με τους Μιχάλη Μειδάνη και Γιάννη Λέκα. Οι τρεις τους εξεβίασαν τους βιομήχανους Αργολίδας Παπαντωνίου και Καραμέλη και τους απέσπασαν χρήματα για τις ανάγκες του Δ.Σ.Ε. Πελοποννήσου με αντάλλαγμα να μη

προκαλέσουν ζημιές στις βιομηχανικές τους εγκαταστάσεις. Στις 1831949 τμήματα στρατού, χωροφυλακής και πολιτών

²⁶ Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα. Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις, Θεμέλιο 2010. Τασούλα Βερβενιώτη: «Οι ανήλικοι μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού. Από τις φυλακές και τα στρατόπεδα συγκέντρωσης στις Βασιλικές Τεχνικές Σχολές Λέρου», σελ. 238258.

κύκλωσαν το καταφύγιο στη Μάλια Κρλια ανατολικά του Γκερμπεσιού, όπου κρυβόντουσαν και οι Φίλιππος Ρέππας και Μιχάλης Μειδάνης μετά τον τραυματισμό τους αυτοκτόνησαν, ενώ ο Γιάννης Λέκκας προσπάθησε να διαφύγει, συνελήφθη όμως από ένοπλους πολίτες. Τον ενταφίασαν στο νεκροταφείο Αγίου Νικολάου Άργους.

15. Φρίμη Όλγα του Γεωργίου, επιστρατευμένη, μοδίστα. Υπηρέτησε ως ράφτρα, επιδιορθώνοντας τα ρούχα των μαχητών. Φυλακίστηκε στις φυλακές Αβέρωφ. Με την υπ' αρ.104/23071949 απόφαση του Έκτακτου Στρατοδικείου Κορίνθου (Β' Τμήμα Ναυπλίου) αθώθηκε από την πράξη της συμμετοχής σε ομάδα λόγω δεδικασμένου, γιατί είχε δικασθεί και αθωωθεί με απόφαση του στρατοδικείου Κορίνθου και από τις πράξεις της παράνομης στρατολογίας και διάδοσης ανατρεπτικών ιδεών λόγω αμφιβολιών.

16. Φρίμης Δημήτριος του Γεωργίου, επιστρατευμένος, αγρότης. Μετά από προδοσία τους συνέλαβαν στο κρυσφύγετό τους και τους εκτέλεσαν, άγνωστο πού και πότε.

Ντούσια(ΚαλύβιαΜετόχιΒίλα)

Από τα Ντούσια υπηρέτησαν στο Δ.Σ.Ε. Πελοποννήσου πέντε (5) μαχητές· όλοι πήγαν εθελοντικά. Συνεννοούνταν με διερχόμενους αντάρτες και έφευγαν. Ο Χρήστος Νικολάου Διαλιάτσης λιποτάκτησε από τον Ελληνικό Στρατό, όταν είχε έρθει στο σπίτι του με άδεια. Εκτός από τον Νικόλα Λεωνίδα Διαλιάτση κανένας άλλος δεν πέρασε από το σπίτι του για να ιδεί την οικογένειά του κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους στο ΔΣΕ. Κατάγονταν όλοι από οικογένειες αγροτοποιμένων.

Μαχητές του Δ.Σ.Ε. από τα Ντούσια.

1. Διαλιάτσης Γεώργιος του Παναγιώτη, εθελοντής, αγροτοποιμένας. Δεν γνωρίζουμε κάτι για την πορεία του στο ΔΣΕ, μάλλον σκοτώθηκε²⁷.

²⁷ Ο Δ.Παλαιολογόπουλος «Το 4^ο Συγκρότημα του Δ.Σ. Πελοποννήσου» εκδόσεις ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ, Αθήνα, 2014, σελ.167, αναφέρει πως στις 1221949 απόσπασμα χωροφυλακής ανακάλυψε πάνω από τα Τρίκαλα σπηλιά με αντάρτες μεταξύ των οποίων και «ο Γιώργος Δαλάκης από το Μάνεσι του Άργους» και παραπέμπει σε Γιώτα Μεγρέμη, χειρόγραφη αφήγηση, Λέφα ..σταυροί σελ. 64. Όμως, Δαλάκης από το Μάνεσι Αργους, Ναυπλίου ορθότερα, δεν υπήρξε, άλλωστε το επώνυμο Δαλάκης είναι εντελώς άγνωστο στα αρβανητοχώρια της Αργολίδας, ενώ με το όνομα Γιώργος ήσαν οι μαχητές από ο Μάνεσι Γεώργιος Δήμας (Κακαρίζης) και Γεώργιος Καραμάνος (Ντουρντούλας), που επέζησαν. Νομίζω πως βάσιμα μπορούμε να ταυτοποιήσουμε το επώνυμο Δαλάκης με το επώνυμο Διαλιάτσης, αφού ηχητικά δεν απέχουν και να δεχτούμε πως πρόκειται για τον Διαλιάτση Γεώργιο του Παναγιώτη από το χωριό Ντούσια. Προσθέτουμε ακόμη πως ο οικισμός Ντούσια ή Μετόχι διοικητικά υπαγόταν στην κοινότητα Μάνεσι της Αργολίδας και η μεταξύ τους απόσταση δεν είναι μεγαλύτερη από δύο χιλιόμετρα.

2. Διαλιάτσης Γιάννης του Αναστασίου (Τσαμπάση), εθελοντής, αγροτοποιμένας. Κατά μία πληροφορία σκοτώθηκε σε μάχη στον Ταΰγετο.

3. Διαλιάτσης Νικόλαος του Λεωνίδα εθελοντής, αγροτοποιμένας. Υπηρέτησε στον λόχο του Παππά²⁸. Δεν γνωρίζουμε τίποτα για την ειδικότητα, τη δράση του και το τέλος του. Λέγεται πως σκοτώθηκε.

4. Διαλιάτσης Παναγιώτης του Γεωργίου (Καραγκούνη), εθελοντής, αγροτοποιμένας. Δεν γνωρίζουμε σε ποια μονάδα υπηρέτησε, ούτε την ειδικότητα και τη δράση του. Καταδικάστηκε από το Έκτακτο Στρατοδικείο Κορίνθου (Β΄ τμήμα Ναυπλίου) σε θάνατο και εκτελέστηκε στην Κόρινθο στις 9/6/1949²⁹.

5. Διαλιάτσης Χρήστος του Νικολάου (Ληστής), εθελοντής, αγροτοποιμένας. Λιποτάκτησε από τον Εθνικό Στρατό και κατατάχθηκε στο ΔΣΕ Πελοποννήσου. Βρισκόταν με άδεια στο χωριό του και σκηνοθέτησε σε συνεννόηση με αντάρτικη ομάδα την στρατολόγησή του στο χωριό Δένδρα έξω από το σπίτι του γνωστού κομμουνιστοφάγου Δημητρίου Ουλή (Μπλατσάρα). Μετά τη διάλυση του ΔΣΕ Πελοποννήσου κατέβηκε στο Αργος στην περιοχή Καρακάξα και κατευθύνθηκε προς το σπίτι του ξαδέλφου του τον οποίο συνάντησε στο δρόμο. Εκείνος του είπε να πάει στο σπίτι και πως θα γύριζε, αφού ψώνιζε. Αντί για ψώνια, πήγε και τον κατέδωσε στην αστυνομία, που τον συνέλαβε. Από το στρατοδικείο Κορίνθου καταδικάστηκε σε θάνατο με ψήφους 3 έναντι 2 και με τη μεσολάβηση του

²⁸ Αφήγηση Θανάση Δήμα.

²⁹ Αναφορά του Διοικητή του αστυνομικού σταθμού Πρόνοιας Ναυπλίου προς τον εισαγγελέα εφετών Ναυπλίου.

Γκότση, παράγοντα του Άργους και του Τουρκοβασίλη η ποινή του δεν εκτελέστηκε.³⁰

³⁰ «Υπό του Υπομοιράρχου κ. Κάβουρα συνελήφθη κρυπτόμενος εις την αγροικίαν εν Χαλέπα (Άργους) Γ. Σελή ο συμμορίτης Διαλιάτσης Χρ.». Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ α.φ. 2135/23-1-1949.

Παναρίτη

Εθελοντής μαχητής δεν υπήρξε από το Παναρήτι, ούτε επιστράτευση μαχητών έγινε. Τον Γεώργιο Ιωάν. Πουλά (Μπίχτο) και γνωστό γλετζέ αποσπάσματα μαχητών τον συνάντησαν δύο φορές σε χωριά της Αργολίδας και τον πήραν μαζί τους. Και τις δύο φορές απέδρασε, τη μία με ανοχή του Γιάννη Κώνστα και την άλλη μάλλον του Μιχάλη Μειδάνη.

Πουλακίδα

Τη στρατολογία στο Μάνεσι, στα Δένδρα και στην Πουλακίδα έκανε ο λόχος του Γιάννη Παππά ταυτόχρονα στα τρία χωριά στις 18 Σεπτεμβρίου 1948.

Μαχητές του ΔΣΕ από την Πουλακίδα

1. Γιαννάκος Δημήτριος του Κωνσταντίνου ;, αγρότης, επιστρατευμένος . Μετά τη στρατολόγησή του και κατά τη διάρκεια της πορείας προς Τάτσι όταν έφτασαν στο χωριό Δούκα συνεννοήθηκε με τον ομοχώριό του και επιστρατευμένο Γιάννη Κατσαλούλη και μαζί οι δυο τους έφυγαν και περπατώντας μέσα στη νύχτα κατάφεραν και γύρισαν στην Πουλακίδα.

2. Διαμαντής Ιωάννης του Γεωργίου (Γκατζιούμπας), επιστρατευμένος, αγρότης. Όταν έφτασαν στα Λυκούρια τον απέλυσαν, ίσως γιατί τον θεώρησαν ακατάλληλο για τις συνθήκες του ανταρτοπολέμου. Τον παρέλαβε στο Τάτσι ο Γιάννης Κώνστας από τη Μιδέα (Γκέρμπεσι), ο οποίος τον φόρτωσε σε μια φοράδα και τον έφερε μέχρι τη Στέρνα. Συνέχισε με τα πόδια μέχρι την Πουλακίδα. Παρουσιάστηκε στις Αρχές³¹ και με την υπ'αρ. 105/2371949 απόφαση του Εκτακτου Στρατοδικείου Κορίνθου (Β' τμήμα Ναυπλίου) απαλλάχτηκε πάσης ποινής λόγω πλήρους συγχύσεως.

3. Κατσαλούλης Γιάννης του Ευθυμίου, επιστρατευμένος, αγρότης. Μετά τη στρατολόγησή του και κατά τη διάρκεια

³¹ Πληροφορίες από τον Αναστάσιο Θεοδ. Παπαγεωργόπουλο, συγγενή του και κάτοικο Γκέρμπεσι.

της πορείας προς το Γάτσι, όταν έφτασαν στο χωριό Δούκα, συνεννοήθηκε με τον ομοχώριό του και επιστρατευμένο Δημήτριο Γιαννάκο και μαζί οι δυο τους έφυγαν και περπατώντας μέσα στη νύχτα κατάφεραν και γύρισαν στην Πουλακίδα.

4. Παναγής Περικλής του Κωνσταντίνου (Σιαφάκας), εθελοντής, αγρότης. Με τη διάλυση τον συνέλαβαν και τον έκλεισαν στο «στρατόπεδο συγκέντρωσης κομμουνιστο-συμμοριτών» του ΓΕΣ στην Τρίπολη. Δικάστηκε από το έκτακτο στρατοδικείο Τρίπολης και τον εξόρισαν για 2,5 έτη στον Πολύκαρπο Ικαρίας. Στο στρατόπεδο της Τρίπολης γνώρισε τη συναγωνίστριά του Χάρη Νικολοπούλου από την Πουρναριά (Ποδογορά) Γορτυνίας με την οποία εγκαταστάθηκαν στην Πουλακίδα και παντρεύτηκαν. Η Χάρης είχε πάρει μέρος στη μάχη του Αγ. Βασιλείου Κυνουρίας στις 21/11/1949.

5. Σιατερλής Κωνσταντίνος του Δημητρίου (Κωστού-ρος), επιστρατευμένος, αγρότης. Ήταν στρατιώτης και είχε έρθει στο χωριό με άδεια, τον βρήκαν και τον επιστράτευ-σαν. Μετά τη διάλυση κατά το Γενάρη ή Φλεβάρη 1949 με τον Τρύφωνα Παπαγεωργόπουλο από τη Μιδέα εγκατέλειψαν τη μονάδα τους για να παρουσιαστούν στον εθνικό στρατό. Εμειναν ένα βράδυ στην Κανδήλα, αλλά την επόμενη ημέρα ομάδα μαχητών του ΔΣΕ τους συνέλαβε και επρόκειτο να δικαστούν από το ανταρτοδικείο. Κατά τη διάρκεια της νύχτας κατάφεραν να δραπετεύσουν και παρουσιάστηκαν στον εθνικό στρατό στο Λεβίδι Αρκαδίας.

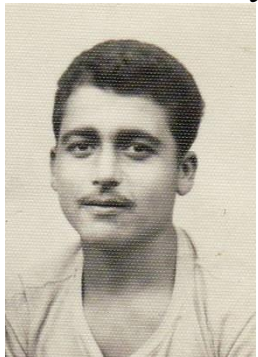
Φύγτια

Μαχητές του ΔΣΕ από τα Φύγτια³²

1.Βασιλόπουλος Αθανάσιος του Ανδρέα, εθελοντής μαχητής, αγρότης. Σκοτώθηκε σε σύγκρουση με τη χωροφυλακή στην περιοχή της Στέρνας Αργολίδας στις 19/11/1949³³, ενώ κατ'άλλη εκδοχή χιτομάϋδες τον εκτέλεσαν κάπου στον Αργολικό κάμπο³⁴.

2.Βασιλόπουλος Γεώργιος, επιστρατευμένος. Τον συνέλαβαν και από το στρατόπεδο της Πάτρας τον έστειλαν στη Βασιλικές Τεχνικές Σχολές της Λέρου³⁵ ως ανήλικο. Τον παρέπεμψαν να δικασθεί στο Έκτακτο Στρατοδικείο της Τρίπολης, όπου παρουσίασε κάποιο έγγραφο της σχολής και τον άφησαν ελεύθερο.

³² Οι φωτο των Βασιλόπουλου Αθ., Δανόπουλου Π. και Μπαβελή Δ. έχουν ληφθεί από το βιβλίο της Ελένης Μπαβελή Καθρέπτης ψυχής.

³³ Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ αρ. φ. 2135/23-1-1949.

³⁴ Ελένη Μπαβελή, Καθρέπτης ψυχής, σελ. 222, Άργος, 2019.

³⁵ Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα. Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις, Θεμέλιο 2010. Τασούλα Βερβενιώτη: «Οι ανήλικοι μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού. Από τις φυλακές και τα στρατόπεδα συγκέντρωσης στις Βασιλικές Τεχνικές Σχολές Λέρου», σελ. 238-258.

3. Δανόπουλος Παναγιώτης του Δημητρίου (Αλατζάς),

εθελοντής, ελεύθερος σκοπευτής στην ομάδα Μπαβελή. Σκοτώθηκε σε σύγκρουση με τη χωροφυλακή στην περιοχή Χάνι Φιχτίων στις 17/1/1949³⁶.

4. Μπαβελής Γεώργιος του Ανδρέα, εθελοντής μαχητής, ελεύθερος σκοπευτής, σκοτώθηκε σε σύγκρουση με χιτομάυδες στη θέση «Ρωμαίικα» Φιχτίων (σπηλιά Βολουμίρι) στις 15/1/1949³⁷, τους αποκεφάλισαν όλους.

5. Μπαβελής Δημήτριος του Ανδρέα (Καπετάν

Ραμαντάνος), εθελοντής, επικεφαλής ομάδας ελεύθερων σκοπευτών. Στην περιοχή Χάνι Φιχτίων στις 17/1/1949 ομάδα χωροφυλάκων τους κύκλωσε και τους εκτέλεσαν όλους, εκτός από τον Δημήτριο Μπαβελή, που κατάφερε να διαφύγει· πολίτες τον συνέλαβαν στην περιοχή του αεροδρομίου του Άργους και τον

παρέδωσαν στην Χωροφυλακή, τον χλεύασαν στην αγορά του Άργους και αργότερα τον εκτέλεσαν³⁸.

6. Τασόπουλος Χαράλαμπος του Αναστασίου, εθελοντής, ελεύθερος σκοπευτής, σκοτώθηκε σε σύγκρουση με

³⁶ Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ αρ. φ. 2135/23-1-1949.

³⁷ Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ αρ. φ. 2135/23-1-1949).

³⁸ Ελένη Μπαβελή, Καθρέπτης ψυχής, σελ. 84, Άργος 2019. Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ αρ. φ. 2136/31-1-1949.

χιτομάϋδες στη θέση «Ρωμαίικα» Φιχτίων (σπηλιά Βολιμίρι)
στις 15-1-1949³⁹. τους αποκεφάλισαν όλους.

³⁹ Εφημερίδα Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ αρ. φ. 2135/23-1-1949.

Α' Η Ομάδα των ελεύθερων σκοπευτών του Δημ. Μπαβελή

- 1) Μπαβελής Δημήτριος, από τα Φίχτια**
- 2) Δανόπουλος Παναγής ή Αλατζάς από τα Φίχτια (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949)**
- 3) Κατεμής Δημήτριος ή Γκαβανάς από τα Φίχτια (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949)**
- 4) Παπαϊωάννου Ιωάννης του Παντελή από την Αμυδαλίτσα (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949) (αναφέρεται λανθασμένα ως Κακούρος Γεώργιος)**
- 5) Μελέτης Μιχαήλ από τις Λίμνες (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949)**
- 6) Καραγιάννης Ευάγγελος ; από τον Αγ. Ανδριανό (Κατσίγκρι)**
- 7) Σελιώτης από το Στεφάνι (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949)**
- 8) Μπαλάφας ή Λέγκας από το Στεφάνι (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949)**

Σε σύγκρουση με ομάδα χωροφυλάκων στην περιοχή Χάνι Φιχτίων στις 17-1-1949 σκοτώθηκαν όλοι (6) εκτός από τον Δημ. Μπαβελή, που τραυματίστηκε. Τον συνέλαβαν αργότερα στον αργολικό κάμπο και τον εκτέλεσαν.

Β' Εκτελεσμένοι στη σπηλιά Βολιμήρι της περιοχής Φιχτίων στις 15-1-1949 σε σύγκρουση με ομάδα χιτομάυδων. Μετά την εκτέλεση έκοψαν όλων τα κεφάλια, τα κόλλησαν σε ξύλα και εν πομπή κατέβαιναν προς το Αργος. Το γεγονός πληροφορήθηκε ο διοικητής χωροφυλακής Αργους και τους εμπόδισε να μπουκ στην πόλη.

(Ο κατάλογος δεν εξαντλεί τα μέλη της ομάδας).

1) Μπαβελής Γεώργιος από τα Φίχτια. (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949).

2) Τασσόπουλος Χαράλαμπος από τα φίχτια. (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949).

3) Τσετσέκος Κώστας από τα φίχτια. (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949).

4) Κακούρος χρήστος από τις Λίμνες. (Εφημ. Ναυπλίου ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2135/23-1-1949).

Πολυβολείο του εμφυλίου πολέμου στην παλαιά εθνική οδό
Άργους-Κορίνθου.

Η ανατολική πλευρά της μάντρας του νεκροταφείου
Ναυπλίου, "ο συνηθής τόπος εκτελέσεων"